

EURÓPA A POLGÁROKÉRT

Hogyan vehetünk részt aktívan
Európa közös építésében?

Mozaik magyar koordinálású projektekről

HOPPÁ

Disszeminációs füzetek 16.

Bővített kiadás, 2009

EURÓPA A POLGÁROKÉRT

Hogyan vehetünk részt aktívan
Európa közös építésében?

Mozaik magyar koordinálású projektekről

Bővített kiadás, 2009

impresszum

Szerkesztette: Horváth Katalin
Kiadványszerkesztő: Baukó Bernadett

Kiadja: Tempus Közalapítvány
A kiadásért felel: Tordai Péter igazgató
Nyomdai kivitelezés: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

Kiadványunk megjelenését az Oktatási és Kulturális Minisztérium és az Európai Bizottság támogatta.
A kiadványban megjelentek nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Tempus Közalapítvány
1093 Budapest, Lónyay u. 31.
Postacím: 1438 Budapest 70, Pf. 508.
Infóvonal: (06 1) 237 1320
E-mail: info@tpf.hu
Internet: www.tka.hu

Tisztelt Olvasó!

Immár második alkalommal jelenik meg az Európa a polgárokért program nyertes pályázataiból készült összeállításunk. A program valamennyi alprogramjában születtek izgalmas és sokak érdeklődésére számot tartó projektek.

Ezek az alprogramok a következők:

- Aktív polgárok Európáért: Testvérvárosi találkozók, tematikus hálózatok
- Aktív civil társadalom Európában: Civil szervezetek által kezdeményezett projektek
- Aktív európai emlékezet

A kiadványban, a korábbi számban már szereplő projektek mellett, 2008-as nyertes pályázók projektjei is bemutatásra kerülnek, melyek 2008-ban vagy 2009-ben kerültek megvalósításra.

Reméljük, hogy ezzel a kiadvánnyal gyakorlati segítséget nyújtunk ahhoz, hogy az egyes alprogramokon belül milyen tevékenységek kerülhetnek megvalósításra, és ennek hatására egyre többen élnek majd a program nyújtotta lehetőségekkel.

Köszönjük, ha felhívja mások figyelmét is a kiadványunkra!

A Szerkesztő

Az Európa a polgárokért program pályázatait (a 3. alprogram kivételével) a brüsszeli székhelyű Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) kezeli.

A magyar pályázókat a Tempus Közalapítvány keretein belül működő Nemzeti Kontaktpont segíti.

<http://www.tka.hu> »» Pályázatok »» Európa a polgárokért

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/activecitizenship/index_en.htm

„Európa a polgárokért” program

Tartalomjegyzék

Bevezető	3
Aktív polgárok Európáért: Testvérvárosi találkozók	5
Nemzetközi alkotótábor fogyatékkal élők számára	6
X. Európa jövője nemzetközi gyermek- és ifjúsági találkozó	7
Folkdancenet /néptánccháló	9
Testvértelepülések I. fesztiválja	10
Testvérvárosok angol nyelvi tábora a Velencei-tó partján	12
Hagyományteremtő testvér-települési folklór fesztivál Zalaapátin	14
Testvérvárosi találkozó Csopakon	15
Testvérvárosi találkozó a Szent Gellért hét keretében – 2007.	16
Aktív polgárok Európáért: Tematikus hálózatok	19
Tíz európai város a gyermekek jogaiért és jólétéért	20
A testvérvárosi kapcsolatok jövője az Európai Unióban	22
A hátrányos helyzetű területek társadalmi és gazdasági fejlődése civil szervezetek szemszögéből	24
Tervezzünk és cselekedjünk együtt!	25
Európa helye és szerepe a termáliparban	27
Aktív civil társadalom Európában: Civil szervezetek által kezdeményezett projektek	29
Civilek a Kárpát-medencében	30
Central European Trail-O Meeting	32
Állampolgári tapasztalatcsere a közösségek fejlesztéséért	34
Charles Dickens műve az AHA színház előadásában	36
Mezőgazdasági érdekek hatékony képviseletének fejlesztése a reform szerződést követően	38
Megújuló energiával a szegénység ellen	40
Széchenyi futam®	42
Aktív állampolgárság a menekültek, a nők és a fiatalok szemszögéből	44
„Fiatalok a civil Európában” konferencia	46
Aktív európai emlékezet	47
Utak a gyökerekhez	48
Megemlékezés a kényszermunkatáborok áldozatairól	50

Aktív polgárok Európáért:

Testvérvárosi találkozók

A testvérvárosok polgárainak számára tervezett találkozók lényege, hogy a testvérvárosokból összehozzon különféle állampolgárokat és állampolgári csoportokat, és ennek eredményeként a polgárok szilárd, informális személyes kapcsolatokat alakíthatnak ki.

NEMZETKÖZI ALKOTÓTÁBOR FOGYATÉKKAL ÉLŐK SZÁMÁRA

Időpont: 2007. szeptember 23-30.

Résztevők: Harmónia Háza Egyesület (Magyarország),
"Ich bin OK" Egyesület (Ausztria), Fundatia Bethlen Alapítvány
(Románia), Református Keresztyén Gyülekezet (Szlovákia),
Hallássérültek Rehabilitációjáért Küzdők Egyesülete (Magyarország)
Projektkoordinátor: Tóth Csaba

2007. szeptember 23-30. között nemzetközi alkotótábort szerveztünk fogyatékkal élőknek az Európai Unió támogatásával. A projekt megvalósításában részt vettek sérülteket támogató civil szervezetek Ausztriából, Szlovákiából, Romániából és Magyarországról. A tábort a Harmónia Háza Egyesület bemutató tanyáján tartottuk, és az elkészült műveket később vándorkiállítás keretében mutattuk be a három partnerországban és Magyarországon.

Egyesületünket 2000-ben alapítottuk meg, azóta minden évben szervezünk fafaragó alkotótáborokat Magyarországon és a környező országokban. Fő célunk, hogy fenntartsuk és megőrizzük a fafaragás mesteriségét, amely ma kulturális örökségünk része. Az elkészült szobrokat mindig a vendéglátó településnek adományozzuk, ahol állandó helyet kapnak. Volt már alkotótáborunk Romániában Tusnádon, Ukrajnában Ungváron, illetve Tokajban Magyarországon. Idén Szlovákiába és Lengyelországba készülünk.

Budapesten mintegy 2 hektáros területen tartunk fenn bemutató tanyát a városban élő gyermekek és felnőttek számára. Egész évben rengeteg a látogatónk, így mára a projekt önfenntartóvá vált. Az elmúlt két évben mintegy 15 ezer gyermek látogatott el hozzánk Budapestről és a környező településekről, főképp a biológia, a rajz vagy a testnevelés órák keretében.

A projektünk célja az volt, hogy a táborban fogyatékos és egészséges emberek együtt alkossanak, ezáltal toleranciára, szolidaritásra, felelősségre és egyenlő bánásmódra buzdítsunk mindenkit, valamint küzdjünk a diszkrimináció ellen.

Az érdeklődők részt vehettek fafaragásban, kerámiázásban, festésben, rajzolásban, továbbá ízelítőt kaphattak tűzrománcból és gyöngyfűzésből is. Az alkotás mellett minden napra jutott valami érdekesség. Lehetőség volt a tanyán élő kisállatokkal, Róna kutyával, Bogi csacsival és a többiekkel összebarátkozni.

A projekttel további sikereket is elértünk, ugyanis abban a megtiszteltetésben volt részünk, hogy projektünk meghívást kapott a Kreativitás és Innováció című nemzetközi kiállításra, ahol az Európa a polgárokért programban megvalósult projektek közül a hús legjobb gyakorlatot mutatták be. A legjobb gyakorlatokat egy tíztagú független bizottság választotta ki. Az eseményre 2009. március 2-3-án került sor Brüsszelben.

További céljaink, hogy civil partnereinkkel létrehozunk egy egymást támogató, fenntartható hálózatot annak érdekében, hogy segítsük egymást közös céljaink elérésében, vagyis a fogyatékkal élők támogatásában és a diszkrimináció elleni küzdelemben.

X. EURÓPA JÖVŐJE NEMZETKÖZI GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

Időpont: 2008. július 6-13.

Résztevők: Európa Jövője Egyesület (Magyarország), Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szlovákia, Szlovénia

Projektkoordinátor: Farkas Gábor

2008-ban az Európa Jövője Egyesület a korábbi évekhez hasonlóan megrendezte július 6-13. között a X. Európa Jövője Nemzetközi Gyermekek- és Ifjúsági Találkozót Kecskeméten. A Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Éve jegyében megrendezett programsorozaton 22 ország 42 szervezetének közel 2000 gyermek és fiatal képviselője vett részt. A kecskeméti központú programoknak 10 magyar település hálózata adott otthont. Több mint 1000 magyar család fogadta be 9 napra a külföldi vendégeket, megvalósítva ezzel a legtökéletesebb ismerkedést és együttműködést. A külföldi és a magyar partnerek hónapokig készültek szervezett keretek között a találkozóra, programokat szerveztek, kapcsolatot tartottak egymással és a szervezőkkel. Az Európa Jövője Egyesület a hálózat szervezeteinek összehangolása, a programok szervezése, előkészítése mellett a mintegy 1000 magyar család, valamint kb. 500 önkéntes segítő felkészítését, koordinálását végezte.

Az egyesület alapvető célja a találkozó megszervezésével, hogy elősegítse az európai népek közeledését, egymás jobb megismerését és elfogadását a gyermekek, fiatalok és felnőttek találkozása révén. A lassan 20 éve tartó folyamatos munka eredménye a találkozó nemzetközi elismertsége. Büszkék vagyunk arra, hogy fővédnököknek sikerült megnyerni Hans-Gert Pötteringet, az Európai Parlament elnökét, és Sólyom Lászlót, a Magyar Köztársaság elnökét.

A meghívott szervezetektől azt kérjük, hogy hozzák magukkal nyelvi akadály nélkül átadható értékeiket, vagyis mutassák be életüket, kötődésüket az Unióhoz, kultúrájukat, dalaikat, táncaikat, szokásaikat.

Akárcsak a találkozó eddigi története, a 2008-as találkozó is igazolta, hogy a közös Európa nagykövetei lehetnek a fiatalok, akik előítéletektől mentesen nyitottak egymás felé.

Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy az egyesület tevékenységébe minél több ún. „hátrányos helyzetű” kapcsolódhasson be, az anyagiak és egyéb feltételek hiánya ne legyen kizáró ok a részvételre. Ezt az elvet az elmúlt 18 évben az egyesület kiemelten kezelte mind a magyar, mind a külföldiek irányában. Így vesznek

részt nagy számban a programokon intézeti gyermekek, romák, szegény sorsúak. Figyelünk a testi és szellemi fogyatékos fiatalokra is, ezért a találkozó helyszínei könnyen megközelíthetőek voltak mozgássérültek számára is. Ebben az évben külön programrészt szerveztünk partnerszervezeteinkkel a hátrányos helyzetű fiatalok számára, melyen több száz ép fiatal tapasztalhatta meg testközelből, mi minden akadályozza társaik mindennapjait. Reményeink szerint a közvetlen élmény tudatformáló hatással lesz a későbbiekben viselkedésükre, s nem a szószóló, hanem az együttműködés készsége alakul ki fiataljainkban.

A találkozó rendezvényeivel azt a célt szolgáljuk, hogy egymás megismerésén túl ismerjék meg Magyarországot, a magyar nép történetét, kultúráját, értékeit, a magyar családok életét. Már hagyomány, hogy a találkozót színpompás nyitó és záróünnepség fogja keretbe.

FOLKDANCENET/NÉPTÁNCHÁLÓ

Nemzetközi tematikus hálózat
létrehozása és konferencia
Jász-Nagykun-Szolnok megyében

Időpont: 2008. szeptember 18-21.

Résztvevők: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat (Magyarország), Asti megye (Olaszország), Dordogne megye (Franciaország), Durham megye (Nagy-Britannia), Hargita megye (Románia), Máramaros megye (Románia), Somme megye (Franciaország), Tarnów járás (Lengyelország) és Jász-Nagykun-Szolnok megye néptánc együttesei

Projektkoordinátor: Dr. Ürmösy Ildikó

Jász-Nagykun-Szolnok megye az elmúlt években gazdag és sokoldalú együttműködést alakított ki Európa tíz országának tizennyolc megyéjével. Településeinek több mint fele ápol nemzetközi kapcsolatot. Egyre jelentősebb számú állampolgár vesz részt azokon a rendezvényeken, amelyek során kölcsönösen megismertettük egymással értékeinket, hagyományainkat. A megyei önkormányzat 2008-ban, a Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Évében nagyszabású programot szervezett annak érdekében, hogy felhívja a lakosság figyelmét a kulturális együttműködés szépségére és hasznosságára. Az Európa a polgárokért program alapelveit figyelembe véve dolgoztuk ki a FolkdanceNet/NéptáncHáló projektet. Nemzetközi partnereinkkel együttműködve megteremtettük a testvérmegyék és testvértelepülések hagyományőrző néptánc csoportjai és egyesületei, valamint a működésüket segítő önkormányzatok közötti európai hálózati együttműködés kereteit.

A hálózatot egy nemzetközi konferencia és néptáncünnep eseménysorozatához kapcsolódva alapítottuk meg. Új, bővíthető honlapot hoztunk létre, amely a testvértelepülések és testvérmegyék lakossága, elsősorban a népi hagyományok iránt érdeklődő csoportok és civil szervezetek tagjai közötti információcseré fóruma. A www.folkdancenet.eu honlap lehetővé teszi, hogy a hálózat folyamatosan bővüljön.

A konferencia résztvevői azt vitatták meg, hogy mi napjainkban a néptánc és népzene szerepe a népek és generációk közötti párbeszédben. A táncosok közös koreográfiát is összeállítottak a részt vevő országok néptáncainak jellegzetes elemeiből. Ezt az „európai táncot” a gálaműsoron mutatták be óriási sikerrel. Erre az alkalomra készült el a megye néptáncgyűjtéseit bemutató DVD „A tánc nyelvén” címmel.

A FolkdanceNet/NéptáncHáló projekt jó példa arra, hogy hogyan lehet a nemzetközi testvérmegyei együttműködés hatékonyságát növelni, illetve a kultúra, a népzene és a néptánc segítségével a különböző nemzeteket és generációkat egymáshoz közelebb hozni. A néptáncünnep élményszerűen mutatta meg, mennyire fontos a néptánc és a népzene szerepe a nemzeti identitás megőrzésében, modernizációjában, és ezek révén új multikulturális értékek teremtésében.

A kezdeményezés nagy sikere arra ösztönözte az önkormányzatot, hogy Kreatív FolkdanceNet címmel 2009. szeptember 17-20. között folytassuk a rendezvényt a „Kreativitás és Innováció Európai Éve” jegyében. Az Élő hagyományok – születő hagyományok alcímű rendezvényen idén már tizenegy külföldi együttes vesz részt.

A projekt a Kreativitás és Innováció Európai Évének egyik kiemelt magyarországi programja volt.

TESTVÉRTELEPÜLÉSEK

I. FESZTIVÁLJA

Időpont: 2009. április 3-6.

Részvevők: Isaszeg (Magyarország), Csíkszentmárton, Csíkközmás (Románia), Csúza (Horvátország), Bojanów (Lengyelország), Kenyhec (Szlovákia)

Projektkoordinátor: dr. Székely András Bertalan

Az ország és Pest megye egyik legfiatalabb városa, Isaszeg nem ül a babérjain. A lakosok és a városvezetők is tudják, hogy az egyre nehezedő „peremfeltételek” miatt csodavárás helyett kitérésre kell keresni. Egy ilyen lehetséges irány a települési külkapcsolatok fejlesztése. Isaszeg már az 1990-es években együttműködési megállapodást kötött a székelyföldi Csíkszentmártonnal, ami a korábban egyesített két falu különválása után a Csíkközmással való testvérkapcsolattal is bővült. Az elmúlt években a testvérvárosi kapcsolatok tovább bővültek: először a horvátországi Csúzával, a lengyelországi Bojanóval, a bácskai Kishegyessel, legújabban pedig a felvidéki Kenyheccel írtunk alá testvértelepülési szerződést.

Régi igazság: egyedül nehéz, együtt könnyebb. A kétoldalú kooperáció az elképzelések szerint kiterjedhet az oktatás, a kultúra, a sport, a hitélet, a gazdaság, az idegenforgalom területére, ezek egy része az első pillanattól működik is a legtöbb irányban. El kellett gondolkoznunk a továbblépés módjait, ráadásul olyan formában, hogy az ne terhelje az egyre forráshiányosabb önkormányzati költségvetést. Az Unió lehetőségei között megtaláltuk az Európa a polgárokért programot, s azon belül a testvérvárosok polgárainak találkozási témájú pályázatát. Az ősz folyamán megálmodtunk egy olyan komplex rendezvénysorozatot, amely a legkülönbözőbb műfajokban az összes testvérvárosunk együttes bemutatkozását tenné lehetővé. December elsejéig sikerült a képviselőtestületet is megnyernünk hozzá, így beadhattuk Brüsszelbe az április egészét átfogó, Testvértelepülések I. Fesztiváljának tervezetét. A pozitív elbírálás után pedig hozzákezdünk a program gyakorlati megvalósításához. Volt mire építenünk: immár két évtizede a Tavasz Hadjárat keretében korhű öltözékben újrátadják a szabadságharc legfényesebb ütközetét, az isaszegi csatát, melyhez számos kiegészítő rendezvény kapcsolódik. Összekötve tehát a Történelmi Napok eseményeivel, vállalkozói tanácskozást szerveztünk a határon túliakkal való gazdasági együttműködés élénkítésére, az onnan meghívott festők, szobrászok alkotásaiból képzőművészeti, egy helyi fényképezőműveiből pedig fotókiállítás nyílt. A szlovák kisebbségi önkormányzat emlékkápolnát avatott ez alkalomból. A testvértelepülési kapcsolatok mellett, az isaszegi reformátusok kiépítették a partnerséget a csúzai gyülekezettel, így családoknál láttuk vendégül az ottani presbitereket, templomunkban csúzai lelkipásztor hirdetett ígét, egy eszéki egyetemi tanár pedig Drávaszög egyház- és művelődéstörténeti emlékeiről tartott vetített képek előadást.

A különböző szép- és szakirodalmi műfajokban tevékenykedő írástudók kerekasztal-beszélgetésen cserélhettek eszmét a közösség és irodalom témakörében. Kiemelkedett a fesztiválesemények sorából a testvérvárosok gálaműsora: a művelődési otthonban kórusok, hangszeres muzikusok, táncosok és versmondók adhattak ízelítőt a településükön folyó sokszínű kulturális életből, a szünetben pedig gasztro-

nómiai bemutatón kóstolhattuk meg „testvéreink ízeit”. A Kassa vonzaskörzetében fekvő Kelyheccel a fesztivál keretében írtuk alá – ünnepélyes képviselő-testületi ülés keretében – a partnerségi megállapodást, ami Isaszeg gazdasági előrelépésének adhat lökést, hiszen Kelyhecen működik Szlovákia legdinamikusabban fejlődő ipari parkja. Szintén családoknál fogadtuk a Bojanówbán lezajlott „Ki tud többet Magyarországról?” vetélkedő győztes gyermekeit, Isaszegen pedig megrendezésre került a „Ki tud többet Lengyelországról?” című hasonló vetélkedő a 6-8. osztályosok számára.

Rendezvényünket a kistérség számos honlapján népszerűsítettük, bekerült az országos fesztiválprogramok sorába is. Médiapartnerül sikerült megnyernünk a Duna Televíziót. Miután ilyen fesztiválra még soha nem került sor Isaszegen, szükségesnek éreztük a legszélesebb összefogást a cél érdekében. Tucatnyi civil szervezetet, intézményt, képviselőket, pedagógusokat sikerült megnyernünk a közreműködésre, magánvállalkozókat pedig a szponzorálásra.

Sokak véleménye szerint a Testvértelepülések I. Fesztiválja színvonalasra sikerült, gazdagodtak általa úgy a városból, mint a távolabbról érkezettek. Barátaink jó emlékekkel utazhattak haza, öregbítve Isaszeg jó hírnevét az országban és a világban.

Elképzelésünk szerint a következő fesztiválokat mindig más település rendezhetné, így testvéreink közül ki-ki a maga sajátosságainak megfelelő arculatot kölcsönözhet neki.

TESTVÉRVÁROSOK ANGOL NYELVI TÁBORA A VELENCEI-TÓ PARTJÁN

Időpont: 2008. május 26 – 30.

Résztevők: a budapesti XIII. kerület és testvérvárosai:

Eszék (Horvátország), Floridsdorf (Ausztria), Szováta (Románia),

Varsó (Lengyelország), Kassa-Délváros (Szlovákia)

Projektkoordinátor: Csoba Lászlóné

A lakosság, különösen a fiatalok részvétele a kultúrák közötti párbeszédben elengedhetetlen az európai identitás, a közösséghez való tartozás érzésének fejlesztésében. E gondolat jegyében született meg a XIII. kerületben a „Testvérvárosok angol nyelvi táborának” megrendezési terve. A tervből valóság, és mára hagyomány lett.

A velencei Gyermek- és Ifjúsági Tábor 2008 nyarán nyolcadik alkalommal adott otthont a nemzetközi programnak. Célunk a sikeres testvérvárosi kapcsolatok bővítése, olyan alkalom biztosítása, mely – a hivatalos kapcsolatokon túl, a testvérvárosok polgárainak lehetőséget teremt személyes kapcsolatok, ismeretek, barátságok kötésére. A kultúrák találkozását a választott közös nyelv, az angol használata teszi lehetővé.

A küldöttségeket 25 diák, két angol nyelvtanár és egy kísérőtanár alkotja. A 13-16 év közötti résztvevők nyelvtudására az alap-középfokú szint a jellemző. A közel azonos tudással bíró 10-15 fős kiscsoportok kialakítását írásbeli szintfelmérő segíti elő.

Önkormányzatunk MIS (Művelődési, Ifjúsági és Sport) Osztálya által kidolgozott programot a kerület általános és középiskoláiban dolgozó szakemberek – hat angol szakos pedagógus és négy szabadidő-szervező közös munkájával valósítjuk meg. Számítunk vendégtanárok munkájára is, akik nagy lelkesedéssel vesznek részt a tábori életben.

Önkormányzatunk költségvetésében megtervezi a szállás, étkezés, programszervezés költségeit. Vendégeink színvonalas fogadása és ellátása érdekében, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően, figyeltük a pályázati lehetőségeket, és így találtuk meg a számunkra legmegfelelőbb pályázatot, az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség kezelésében lévő Európa a polgárokért programot. A pályázat segítségével, a résztvevők számának függvényében, évente 7-8000 eurót fordíthatunk az ellátás jobbítására és a programok színesítésére. A pályázat keretében (Eszék kivételével) a vendégvárosok útiköltségéhez is hozzájárulhatunk.

A tábor során lehetőség nyílik arra, hogy a résztvevők megismerkedjenek egymással és a szomszédos népek kultúrájával. Átélik a tanulás újfajta élményét, a valós élethelyzetek sikeres, veszteségek nélküli megoldásának örömét. Az aktív szerepvállalás fejleszti képességeiket és készségeiket.

Minden nap más-más ország kultúrájának megismertetése a célunk, kezdve az öltözködéstől, a konyhaművészetten át, a hétköznapi és ünnepi szokásokig. A délelőtti közös angolórákon a vendégországok irodalmi, képzőművészeti, zenei, történelmi, földrajzi, tudományos, stb. jellegzetességeiről, eredményeiről van szó.

A délutáni sport, ügyességi játékok során a résztvevő nemzetek népi játékaival ismerkedünk. A bemutató estét is a nemzeti kultúrák bemutatására használjuk.

A fakultatív programok tervezésekor arra törekedtünk, hogy mindenki egyéni ízlése és kívánsága szerint tölthesse szabadidejét. Lehetőség van kézműves foglalkozásra, melynek során a gyerekek új kézműves technikákat sajátíthatnak el. A sport és akadályversenyek biztosítják az aktív pihenést, kikapcsolódást, a kirándulások pedig bepillantást engednek hazánk, fővárosunk szépségeibe.

Az együtt töltött hét arra is lehetőséget teremt, hogy a tanárkollégák megismerhessék a másutt alkalmazott nyelvtanítási, nevelési, értékelési módszereket. Ezek felhasználása színesíti munkájukat és azt eredményesebbé is teszi.

Célunk, hogy a résztvevők nagyobb elhivatottságot érezzenek az európai integráció iránt, mint a program kezdetén. A testvérvárosi kapcsolat ezen a szinten elősegíti a fiatalok közötti kölcsönös megértést és elfogadást. A tapasztalat-, vélemény- és értékcsera megalapozza a jövő felé építkezést, a társadalmi változásokra adandó közös európai válaszok megtalálását.

HAGYOMÁNYTEREMTŐ TESTVÉR-TELEPÜLÉSI FOLKLÓR FESZTIVÁL ZALAAPÁTIN

Időpont: 2008. július 3 – 7.

Résztevők: a Keszthely és környéke Kistérségi Többcélú Társulás 6 települése (Zalaapáti, Zalaszentmárton, Karmacs, Balatonyörök, Vonyarcvashegy, Gyenesdiás) és testvér települései (Kőröspatak, Szék, Csíkszenttamás, Homoródszentmárton, Gelenc, Csíkszenttamás)

Projektkoordinátor: Vozár Péterné

A testvérvárosi találkozó szervezésére idén vállalkoztunk először. A meghívottak a Keszthely és környéke Kistérségi Többcélú Társulás településeinek testvérvárosai közül kerültek ki. Valamennyi testvérváros Romániából érkezett, Kovászna, Kolozs és Hargita megyéből. Az ötnapos rendezvény célja az volt, hogy betekintést nyerjünk egymás életébe, megismerjük egymás kulturális hagyományait. Ennek érdekében a 170 erdélyi vendéget családoknál helyeztük el, hogy ezzel is elősegítsük az ismerkedést. A vendégek a találkozóra folklór bemutatóval készültek. A fellépéseken népviseletben mutatták be a térségükre jellemző helyi táncokat.

A rendezvény keretein belül civil konferenciát is rendeztünk a helyi civil szervezetek bevonásával. A konferencián mind az erdélyi, mind a magyar civil szervezeteknek lehetőségük volt bemutatkozni, és vázolni tevékenységüket. A konferenciára azzal a nem titkolt szándékkal került sor, hogy az azonos tevékenységű civil szervezetek egymásra találjanak, és hosszú távon együttműködést építsenek ki egymással.

A konferencia témái között szerepelt az európai integráció iránti elkötelezettség és az európai integráció előnyeivel kapcsolatos konkrét tapasztalatok, melyet pályázatok útján mutattak be. Ezzel a projektgazdák igyekeztek tudatosítani az emberekben, hogy az európai uniós tagság számos előnnyel jár, és mindenkinek lehetősége van ennek előnyeit élvezni.

A találkozó során újabb testvérvárosi megállapodások is születtek, Szék és Zalaszentmárton, illetve Gyenesdiás és Csíkszenttamás között. Az önkéntesek oroszlánrészt vállaltak a programok megszervezésében és lebonyolításában. A szervezésen kívül gondoskodtak a vendégek elszállásolásáról és étkezéséről is, így valóban megvalósult az Európa a polgárokért programnak az a célkitűzése, hogy a polgárok is aktív szerepet vállaljanak a programban.

A találkozó nem csak a testvértelepülések polgárai között erősítette a társadalmi kohéziót, de a szervezésben résztvevő települések között is, ugyanis a közös cél érdekében együtt kellett dolgoznunk. Ennek révén közelebb kerültünk egymáshoz, megismertük egymást és kapcsolataink is kiszélesedtek.

Reméljük, hogy ezzel a találkozóval sikerül hagyományt teremtenünk, és jövőre újra találkozhatunk egymás polgáiraival!

TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓ CSOPAKON

Időpont: 2007. augusztus 13 – 19.

Résztevők: Csopak és testvérvárosai: Szováta (Románia), Myslenice (Lengyelország), Ortovero (Olaszország)

A testvérvárosi találkozóra a csopaki napok keretében került sor. A találkozó célja az volt, hogy a meglévő testvérvárosi találkozókat még inkább elmélyítsük, és megismerjük egymás kultúráját. Ennek a célnak a szolgálatában került sor mindjárt az első napon a lengyel napra. A lengyel nap alkalmából a Ziemia Myslenicka Táncegyüttes mutatkozott be műsorával. Ezt követően lengyel gasztronómiai bemutatóra került sor. A nap során a myslenicei delegátus focicsapata is összemérte tudását a csopaki csapattal, és 8:1-re győzött.

A második napon rendeztük meg a magyar napot. A Nagyboldog-asszony napi ünnepi szentmisén részt vettek a testvérvárosi találkozó résztvevői. Az ünnep fényét emelte, hogy a székely és lengyel delegáció népviseletben jelent meg. A mise után a résztvevők felsétáltak a Községházához, ahol a parkban a delegációk vezetői egy emlékfát ültetettek a találkozó és az Európai Unió megálmoldói által aláírt Római szerződés 50. évfordulója emlékére. Az emlékfá-ültetés után séta keretében ismerhették meg az érdeklődők a település nevezetességeit, majd hazai gasztronómiai bemutató következett. Az est fő eseménye a testvértelepülések és Csopak közös kulturális gálaműsora volt, melyen fellépett a Csopaki Nyugdíjas Klub énekkara, a szovátai Harmat Felnőtt Táncegyüttes udvarhelyszéki-nyárádmenti és mezőszéki táncokkal, a Csopaki Református Asszonykör, a Ziemia Myslenicka lengyel néptáncsoport és a Csopak Táncegyüttes, akik szatmári és dunántúli táncokat adtak elő. Az előadás után a magyar táncsoport táncházat tartott a színpadon, tanítva a lengyeleket, olaszokat és erdélyieket a hazai tánc lépésekre.

A harmadik nap a sport jegyében telt el, volt horgászverseny, strandröplabda, vízibicikli verseny. A sportversenyeket követően a testvérvárosi települések bemutatták népviseleteiket. Ezután egy kétórás balatoni hajóút következett, melynek nagy sikere volt. A Klára nevű hajón eltöltött idő alatt még jobban összebárátkoztunk a delegációk tagjaival. A jó hangulat folytatódott a Szent Donát Borházban, ahol Tóth Gyula alpolgármester köszöntötte a vendégeket, bemutatva a történelmi borvidéket.

A pénteki napon ortoveroi és szovátai vendégeknek is lehetőségük nyílt bemutatni helyi specialitásukat. Az utolsó napon pedig kézműves foglalkozás keretében ismerkedhettek a vendégek a régi mesterségekkel.

TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓ A SZENT GELLÉRT HÉT KERETÉBEN – 2007.

Időpont: 2007. szeptember 12-17.

Résztevők: Diósd és testvérvárosai: Alsbach-Hähnlein
(Németország), Cieszanow (Lengyelország), Marosvécs (Románia),
Capannoli (Olaszország), Kéty (Szlovákia)

Projektkoordinátor: Kádas Fruzsina

A testvérvárosi találkozót 2007. szeptemberében a Szent Gellért hét keretein belül rendeztük meg Diósdon. A találkozó mottója: "Ha az embert nézem, a világ egyé válik". E gondolat a találkozó szinte valamennyi programját áthatotta. A testvérvárosi találkozó programjai között tanácskozások, művészeti, kulturális és szabadidős programok szerepeltek. Vendégeinknek a kötött programok mellett igyekeztünk megmutatni a diósi, a budapesti és a környékbeli nevezetességeket is. A testvérvárosi találkozó programjai során mindvégig igyekeztünk megvalósítani azokat a célokat, melyeket még a találkozó megszervezésének időszakában tűztünk ki. A találkozón az előzetesen várható létszámban, de más személyi összetételben vettek részt a testvértelepülésekről érkező delegációk. Néhány testvérvárosból az előzetes ígérek ellenére sem tudták képviseltetni magukat, ezért a többi testvértelepülés örömmel fogadta a hírt, hogy a korábban egyeztetettnél többen vehetnek részt a találkozón. Így vett részt a rendezvényen a Szlovákiából érkező Kéty város küldöttsége is. A legnépesebb küldöttséggel lengyelországi, galíciai barátaink érkeztek hozzánk. A nyelvi akadályok ellenére a közös történelmi múlt, a több évszázados lengyel-magyar barátság a garancia a szinte testvéri, baráti viszonyra. Az erdélyi, marosvécsi barátaink Diósdon, „ittthon is otthon” érezhetik magukat, mint ahogy mi is otthon érezzük magunkat Marosvécsen. Az egymástól elválasztó határ felszámolásában óriási szerepe van a határok nélküli Európai Uniónak. Capannoli küldöttsége másodszor volt vendége településünknek. Kapcsolatunk egyre gyümölcsözőbb. A legrégebb múlttal rendelkező testvérvárosi kapcsolat Diósd és Alsbach-Hähnlein között áll fenn. Bátran elmondható, hogy e kapcsolat már régen nem csak a testvérvárosi küldöttségek kölcsönös fogadását jelentik. A diákcsereprogramok, a civil kapcsolatok sokrétűsége, a településen élők privát baráti kapcsolatai jellemzik leginkább a két község kapcsolatát. Diósd „sváb” nemzetiségi múltja is hozzájárul a szoros testvérvárosi kapcsolathoz. A vendégek elhelyezését Diósd község vendégszobáiban, panzióiban, illetve családoknál tudtuk biztosítani.

A testvérvárosi találkozó keretei között programjainkkal igyekeztünk közelebb hozni egymáshoz a testvérvárosok polgárait. A kialakult személyes ismeretségek elősegítették egymás jobb megismerését, s reményeink szerint hozzájárultak ahhoz, hogy erősítsék az együvé tartozás érzését. Sikerült a településeken működő civil szerveződések, oktatási intézményeket megismertetni egymással, ami lehetőséget adhat a jövőbeni együttműködésükhöz.

A találkozó keretei között tartott nemzetközi tanácskozáson, a megbeszélések során az előadók próbálták tudatosítani és erősíteni a polgárokból az európai integráció jelentőségét, a kisebbség és anyanyelv kapcsolatának fontosságát.

A képzőművészeti kiállítás és a műsorok keretében megismerhettük egymás hagyományait, népzenejét, néptáncát, rövid ízelítőt kaphattunk egymás kulturális értékeiből. Kirándulás keretében vendégeink megcsodálhatták a méltán világhírű Dunakanyart, Esztergomot, Visegrádot.

Terveink között szerepel, hogy Árpád-házi nagyjainkhoz, 1100 éves államiságunkhoz méltó emlékeket hozunk létre, mely egyben látványosságként is szolgál majd a jövőben. Ennek az emlékműnek az alapkövetésénél voltak jelen a román, német és az olasz delegáció résztvevői.

A testvértelepülésekről érkező diákok az „Európa történelme, kultúrája – közös örökségünk” címet viselő vetélkedőn vettek részt. A kérdések az Európai Unióról, az Unió létrehozásáról, az Unió szimbólumairól és a tagjairól szóltak. A versenyt a német és magyar fiatalok nyerték.

A testvértelepülések delegációi is részt vettek a Szent Gellért hét keretein belül átadásra kerülő önkormányzati díjak kiosztásán. Sor került a képzőművészeti kiállítás megnyitására is. Nagy örömünkre Németországból is szép számú műalkotás érkezett. Egymás kulturális értékeinek megismerése nélkül sokkal nehezebb a baráti kapcsolatok építése, a bizalom növelése, egymás tisztelete. Ezt a célt szolgálta a ferasztó első napot lezáró közös vacsora, majd az éjszakába nyúló baráti beszélgetések a budafoki Kőnig pincében is. A gasztronómiai élvezetek mellett a kötetlen beszélgetés alkalmat adott a barátságok és kapcsolatok elmélyítésére és az első ízben Diósdra látogatók megismerésére. Lehetőség nyílt a küldöttségek tagjaival megvitatni, megbeszélni a további közös kapcsolatok fejlődésének irányait is.

A következő napon Diósd község egész napos kiránduláson látta vendégül a találkozó résztvevőit. A kirándulás során ellátogattunk Esztergom városába, megnéztük Európa harmadik legnagyobb bazilikáját, felmáztunk a kupolába, gyönyörködhattunk a Dunakanyar páratlan szépségében. A nagyszerű programot követően hamisítatlan csárdahangulat várta a vendégeket a helyi Halász Csárdában. Ebéd után a résztvevőknek lehetőségük volt megnézni a visegrádi fellelővárat, megtekinteni a világörökség részét, a Budai Várat és a budapesti panorámát a Citadella tetejéről. Alighogy visszaérkeztek a vendégek Diósdra, sor került a Diósd Díszpolgári címének átadására.

A harmadik napon már korán reggel gyülekezett a népes csapat – férfiak és nők, gyermekek, fiatalok és idősebbek egyaránt –, akik részt vettek az „Aranydió sportversenyeken”. A testvérvárosi találkozóra érkező fiatalok dióval kapcsolatos különféle ügyességi versenyeken mérhették össze tudásukat. A sport és az ügyességi versenyeken elfáradt csapat ezután részt vett a delegációk gasztronómiai bemutatóján. Számtalan nemzetközi ízt kóstolhattunk, a testvérvárosok saját készítésű ételei sokak elismerését nyerték el. Délután a meghívott művészek és táncsoportok segítségével sikerült egy nagyon magas színvonalú eseményt szervezni. Bemutakoztak a testvérvárosok művészei, a lengyel, erdélyi, német, olasz, diósi, százhalmattai, érdi táncosok, zenészek és kórusok. A nap további részében a küldöttség tagjai megnézhették a Szent Gellért vértanú püspök emlékére készült óriás bábozást, egy nagyszerű koncertet, és kedvükre bálozhattak késő éjszakáig.

Az eddigi zsúfolt napok után a vasárnap délelőttöt mindenki kötetlenül, szabadon választott programokkal tölthette. A vendégeknek fakultatív jelleggel lehetőségük volt Budapest nevezetességeinek megismerésére, illetve nézelődésre, vásárlásra. Részt vehettek egy diósi sétán, ellátogathattak a diósi helyi védett kőbányába, részt vehettek egy hagyományos íjászonon, majd az ebédre a kőbányában került sor. A délutáni tanácskozás a „Kisebbség és anyanemzet kapcsolata” címet kapta. Először Alsbach-Hähnlein önkormányzata és a diósi német kisebbségi önkormányzat közötti kapcsolat alakulását tekintettük át, utána Marosvécs önkormányzata és Diósd község önkormányzata közötti kapcsolatok átbeszélésére került sor, különös tekintettel a nyelvi kisebbség és az anyanemzet kapcsolatára. Ezt követően a delegációk röviden értékelték a találkozó eseményeit. Sor került a rendezvénysorozat zárására, összegzésére, a következőtetések levonására. A delegációk egyöntetű véleményét hűen fejezi ki az a búcsúmondat, hogy „jövőre ugyanitt találkozunk.”

Összességként elmondhatjuk, hogy a testvérvárosi találkozó elérte azt a célt, amit kitűztünk, és amit szeretnénk volna megvalósítani. Sikerült a helyi civil szervezetek, oktatási intézmények kapcsolatát szorosabbra fűzni, de a találkozó legfontosabb eredménye talán mégis az, hogy a résztvevő polgárok közelebb kerültek egymáshoz. Ismeretségek, barátságok szövődtek, ami ha egy kis lépéssel is, de közelebb vitt, bennünket „ha az embert nézem, a világ eggyé válik” gondolat megvalósításához.

Terveink a jövőre vonatkozóan

Már a korábbi évek rendezvényei is, de különösen e testvérvárosi találkozó sikere megerősítette bennünk azt a hitet, hogy folytatnunk kell a megkezdett utat. Úgy érezzük, hogy a Szent Gellért hét, a „Dió fesztivál” mára már olyan értéket képvisel, ami meghatározza további terveinket. Reményeink szerint jövő év szeptemberében a Szent Gellért héten a testvérvárosi találkozó is újra megrendezésre kerül. Szeretnénk, ha nem csak a Szent Gellért hét, de a testvérvárosi találkozó is hagyománnyá válna. Örülnénk, ha még több település kapcsolódna, kapcsolódhatna be rendezvényeinkbe, és számukra még több, még változatosabb programot tudnánk biztosítani.

AKTÍV POLGÁROK EURÓPÁÉRT:

Tematikus hálózatok

A települések között kölcsönös érdeklődést kiváltó témákban kialakuló hálózatok fontos eszközök lehetnek, mivel lehetővé teszik a tájékozott eszmecserét és a bevált, jó gyakorlatok cseréjét.

TÍZ EURÓPAI VÁROS A GYERMEKEK JOGAIÉRT ÉS JÓLÉTÉÉRT

Időpont: 2008. május 24-25.

Részvevők: Tata (Magyarország), Alkmaar (Hollandia), Arenzano, Montebelluna (Olaszország), Gerlingen (Németország), Dammarieles-Lys (Franciaország), Szőgyén, Bystřice (Szlovákia), Szováta (Románia), Pińczów (Lengyelország)
Projektkoordinátor: Osgyáni Zsuzsanna

Tata Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2008. január 30-án tartott ülésén határozatot hozott arról, hogy csatlakozni kíván az UNICEF „Gyermekebarát város” kezdeményezéséhez, és ennek érdekében 8 programból, és ezen belül összesen 18 pontból álló intézkedési tervet fogadott el a 2008. évre vonatkozóan.

Az Európai Unió az Európa a polgárokért programja által támogatott, a gyermekek jogairól és jóllétéről szóló konferencia megrendezése az intézkedési terv „Halljunk minden hangot” című programjában szerepelt.

A konferencia célkitűzései a következők voltak:

1. Ismeretszerzés a gyermekjogokról nemzetközi kontextusban.
2. Tata testvérvárosai „legjobb gyakorlatainak” bemutatása a következő területeken:
 - a gyermekek jogainak tiszteletben tartása a közigazgatásban
 - jobb fizikai és infrastrukturális környezet teremtése a gyermekek fejlődése számára
3. Rendszeres párbeszéd / tapasztalatcseré kezdeményezése a gyermekek jogaival és jóllétével kapcsolatban a résztvevő városok között (közös elektronikus hírlevél létrehozása)
4. Új módszerek bemutatása a gyermekek emberjogi képzése terén (az Európa Tanács Compass és Compasito kézikönyvei alapján)
5. A gyermekjogok ismertebb tétele Tata és a testvérvárosokban

A rendezvényen Tata mind a kilenc testvér-, illetve partnervárosa képviseltette magát.

A konferencia első napjának magyarországi előadói között volt dr. Kecskeméti Edit, az UNICEF Magyar Bizottság igazgatója, Szelényi Zsuzsanna, az Európa Tanács Budapesti Európai Ifjúsági Központjának igazgatóhelyettese, Sárközi Gábor, az Oktatási és Kulturális Minisztérium Esélyegyenlőségi főigazgatóságának főosztályvezető-helyettese, valamint Telek Erika, preventív és korrekatív pedagógia pszichológia szakértő, a tatai Vaszary János Általános Iskolából. A Tatai Városi Diákönkormányzat is bemutatkozott a rendezvényen.

A konferencia első napjának végén a gyermekebarát város feltételeinek kialakítására vonatkozó közös szándéknyilatkozat aláírására került sor az UNICEF Magyar Bizottság és Tata Város Önkormányzata között.

Az UNICEF képviselőjében Takács István dr. elnök, Tata részéről pedig Michl József polgármester írta alá a dokumentumot.

Ugyanekkor Tata alpolgármestere és a testvérvárosok jelenlévő képviselői együttműködési megállapodást írtak alá egy negyedévente megjelenő közös elektronikus hírlevél létrehozásáról, melynek szerkesztését Tata Város Polgármesteri Hivatala vállalta el.

A konferencia második napján az emberi jogok gyermekek körében történő non-formális oktatásáról volt szó, különös tekintettel az Európa Tanács Compass és Compasito kézikönyveire. A bevezető előadást, valamint a konferencia résztvevőinek és tatai középiskolásoknak aktív részvételével történő bemutató foglalkozásokat az Amnesty International Magyarország munkatársai tartották.

A kétnapos konferencián 44 külföldi (testvérvárosi) vendég és összességében közel 200 helyi érdeklődő vett részt.

Tata és testvérvárosai „A gyerekekért – a gyerekekkel” című közös elektronikus hírlevelének eddig elkészült számai Tata internetes honlapjáról (www.tata.hu) tölthetők le. A tíz város 2008. májusában útjára indított együttműködésének következő állomása a „Partnerség a prevencióért” címmel 2009 októberében Tatan rendezendő nemzetközi konferencia lesz, mely szintén elnyerte az Európai Unió támogatását.

A TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK JÖVŐJE AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Időpont: 2008. szeptember 4-6.

Résztevők: Kiskunmajsza (Magyarország), Lubliniec (Lengyelország),

Bad Schönborn, Lommatzsch (Németország),

Gyergyószentmiklós (Románia), Ukmerge (Litvánia)

Projektkoordinátor: Matuzik Edina Zsuzsa

A konferencia fő témája az EU jövője, annak alapértékei, valamint a 2007-es bővítés után az egyik új EU-tagállam, Románia megismerése volt. A kiindulási témák az Európai Unió alkotmányának létrejöttével és történetével foglalkoztak, valamint az egyik új tagország, Románia turizmusával. Azért ezeket a témákat választottuk, mert jól illeszkedtek a program kiemelt témájához, az interkulturális párbeszédhez, továbbá elhatároztuk, hogy minden évben egy testvérvárosunk kiemelt figyelmet kap, és egy kiállítás keretében bemutathatja nemzeti, hagyományos termékeit. Idén a rendezvény főszereplője Gyergyószentmiklós volt, ezért felkértük egy kiállítás megszervezésére, amelynek célja egy turisztikai ajánlat és a tipikusan gyergyói termékek (áfonyalikőr és lekvár, szárított gomba, csíki sör, népművészeti termékek stb.) bemutatása volt.

Megvizsgáltuk és megvitattuk, hogy milyen lehetőségeket tud kínálni Románia, különös tekintettel testvérvárosunk, Gyergyószentmiklós és régiója a többi testvérváros polgárainak (látnivalók, attrakciók, kultúra, szálláshelyek, gasztronómia, szabadidő stb.) Ezen felül megvizsgáltuk, milyen területeken lehet továbbfejleszteni a két testvérváros, Kiskunmajsza és Gyergyószentmiklós kapcsolatrendszerét. A konferencia elsődleges célja az volt, hogy a többi testvérvárost felkészítse arra, hogy olyan feladatokat tudjanak megoldani, amelyek az új testvérvárossal létrehozandó kapcsolatok kialakításához szükségesek, ugyanis a testvérvárosi kapcsolatok egyedülálló keret biztosítanak a tematikus együttműködés és hálózat fejlesztésére. Európában igen nagyszámú település rendelkezik testvérvárossal, amelyeknek akár további testvérvárosaik is lehetnek. A testvérvárosi kapcsolat két települést összekötő szoros kapocs; ezért a testvérvárosi kapcsolatok révén létrejött hálózatokban rejlő lehetőségeket fel kell használni a testvérvárosok közötti tematikus együttműködés fejlesztésére.

Az ilyen eseményeknek a hálózatépítés mérföldköveiként kell működniük, és ösztönzőleg kell hatniuk a testvérvárosok tartós, dinamikus és sokoldalú együttműködésének fejlődésére.

A konferencia hozadékai a következők voltak:

A testvérvárosok kaptak egy együttműködési megállapodás tervezetet, amelyet a későbbiekben még tárgyalni fogunk, de minden testvérvárosnak meg kell ismertetnie képviselő-testületével.

1. Az együttműködés alapját képezi, hogy a két város kölcsönösségi alapon országuk, régiójuk, városuk turisztikai kínálatát bemutassa, az érdeklődőket információval lássa el. Ezáltal lehetőséget biztosítanak egymásnak arra, hogy a települések lakosai megismerjék egymás kultúráját, gasztronómiáját, hagyományait, vendégszeretetüket.

2. A tájékoztatáshoz a turisztikai témájú anyagokat, kiadványokat, programfüzetet, multimédiás kiadványokat, térképet, turisztikai kártyákat minden esetben a bemutatkozó város szolgáltatja.

Amennyiben a város rendelkezik turisztikai információs irodával, úgy az irodák felveszik egymással a kapcsolatot, az információs kiadványok kihelyezését, a testvérvárosi információs sarok kialakítását az információt nyújtó iroda alakítja ki.

3. A két város kölcsönösen lehetőséget biztosít egymásnak arra, hogy városi, térségi rendezvényeken információs pultot helyezzen ki, kitelepüléssel képviselje városát.

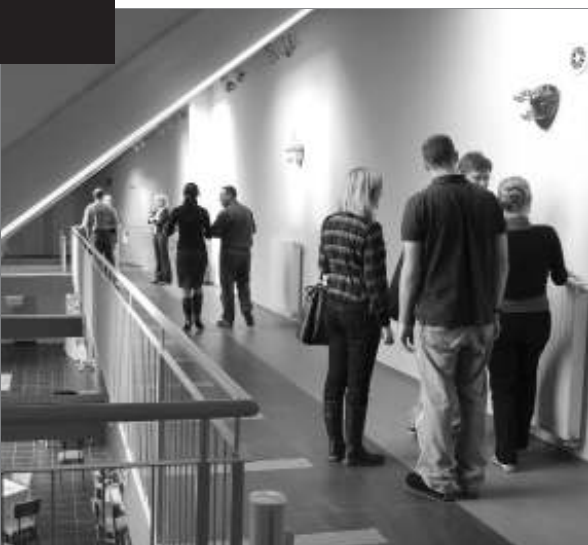
4. A megállapodás kizárólag információk szolgáltatására szolgál, értékesítés nélkül.

5. Mindkét város törekszik arra, hogy közösen pályázatokon vegyenek részt.

6. Lehetőségeik szerint kiállításokon együttesen képviselik városukat.

7. Hatékonyabb együttműködés érdekében utazási szakemberek, média képviselők részére kölcsönös tanulmányutak megszervezését is vállalják.

8. A városok egymás részére saját honlapjaikon városukra vonatkozóan weboldal-hivatkozást biztosítanak.

A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TERÜLETEK TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI FEJLŐDÉSE CIVIL SZERVEZETEK SZEMSZÖGÉBŐL

Időpont: 2008. október 17-19.

Résztevők: Innoratio Kutatóműhely (Magyarország),

Quimper (Franciaország), Csíkszereda (Románia)

Projektkoordinátor: Kicsiny László

A szegedi INNORATIO KUTATÓMŰHELY Csongrád Megyei Gazdaság és Társadalomfejlesztő Közhasznú Egyesület (www.innoratio.hu) szervezésében került megrendezésre 2008. október 17-19. között franciaországi és romániai partnerszervezetek által delegált szakértők részvételével a „Hálózatok az európai tudás kiaknázására” elnevezésű nemzetközi innovációs konferencia és workshop.

A projekt célja egy tematikus konferencián keresztül a Dél-alföldi Régióban élők életminőségének és versenyképességének javítása, regionális, nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt. Az Egyesület eme törekvését leginkább annak a társadalmi csoportnak a támogatásával képzei el, amely húzóerőt képvisel a tudás- és toleranciaalapú társadalom megteremtésében. Ennek érdekében fontosnak tartjuk a nemzetközi tapasztalatok cseréjét a hálózat és klaszterépítés általános és specifikus vonatkozásaiban, valamint az innováció szerepének tudatosítását a K+F társadalmi támogatottságának fokozása érdekében.

A nemzetközi konferencián francia, román és magyar szakemberek, meghívott előadók és érdeklődők vettek részt, elsősorban az innovációs hálózatok, klaszterek, innovációs-tudományos központok témakörhöz kapcsolódó konkrét projektek, szervezetek, hálózatok bemutatásával.

A tematikus konferenciát konkrét projektek megismerését szolgáló workshop követte vidéki helyszínen, ahol a magyar és külföldi szakértők a mórachalmi Alternatív Energia Tanácsadó Központ és Bemutató Házzal és a köré szerveződő, alternatív energiaforrások innovatív hasznosítását célzó kutatás-fejlesztési hálózattal és tevékenységgel, valamint a formálódó regionális élelmiszeripari, geotermális klaszterekkel ismerkedhettek meg.

A konferencián részt vevő szakemberek jártak a mórachalmi Homokhát Térségi Agrár-Ipari Park, Mórakert Szövetkezetben is, illetve az innovációs konferencia zárásaként meglátogatták a VI. Mórakert Vetőmagbörzét, és kellemes sétát tettek a mórachalmi bivalyrezervátumban is.

A projekt eredményeinek fenntartása az Egyesület által működtetett többnyelvű www.tudastar.co.hu oldalon keresztül valósul meg, ahol virtuális K+F+I hálózatok szervezésére és a szakmai és civil szervezetek, valamint kutatók közti kapcsolatok kiépítésére, tapasztalatcserére nyílik lehetőség.

A projekt keretén belül megvalósított tevékenységek, események révén a fiatal kutatók érvényesülését, tudásuk helyben és az Európai Unióban történő hasznosulását, az innováció térbeli terjedését, innovációs és K+F hálózatok, klaszterek létrejöttét szolgáló párbeszéd és információcsere alakult ki az érdekelt hazai és külföldi civil szervezetek és a tematikus hálózatokat képviselő szervezetek között.

TERVEZZÜNK ÉS CSELEKEDJÜNK EGYÜTT!

Időpont: 2009. május 20-22.

Részvevők: XIII. Kerületi Közművelődési Nkft. (Magyarország),

Eszék (Horvátország), Kassa (Szlovákia), Szováta (Románia)

Projektkoordinátor: Szalkay Lajos

A projekt a „Testvérvárosok tematikus hálózatának” keretében fogalmazódott meg, és az interkulturális dialógus eszközével az emberek európai jó közérzetéhez, a munka és a szociális biztonság megteremtéséhez és megerősítéséhez szeretne hozzájárulni.

A projektben a kerület testvérvárosai vettek részt, melyek eddig is rendelkeztek kulturális, oktatási és sportkapcsolatokkal, de az együttműködések egyediek és alkalmiak voltak. A projekt lehetővé tette a tudatos tervezést konkrét partnerekkel, helyszínnel, időponttal, célcsoporttal és pályázati forráslehetőséggel. Ennek érdekében lehetőséget biztosítottunk arra, hogy egy háromnapos rendezvényen a testvérvárosok (Eszék, Kassa, Szováta és Budapest) kulturális, szociális és civil szervezeteinek, intézményeinek képviselői találkozzanak egymással. A cél az volt, hogy a résztvevők megismerjék egymás tevékenységét, terveit; megtalálják és összekapcsolják a közös profilokat és programokat; hosszabb távú projekteket alkossanak egy-két éves időtartamra; megkeressék a forrásokat az EU-s és önkormányzati pályázatok és támogatások segítségével. Ennek érdekében a résztvevők prezentációt készítettek tevékenységükről, profiljukról és jövőbeni terveikről. A hasonló területen tevékenykedők a rendelkezésre álló pályázatokból kiválasztották a számukra megfelelőt, és közösen egy vagy több konkrét projektötletet dolgoztak ki, illetve meghatározták az ütemtervet is. A közös munkát követően a további feladat az volt, hogy a rendezvény után, otthon, az eredményeket megosszák kollegáikkal, és bevonják őket is a közös munkába. Továbbá megvalósítsák és koordinálják a kidolgozott projekteket, programokat, publikálják az eredményeket a sajtóban és a közösen létrehozott weblapon. A kapcsolattartás a saját környezetükben és a külföldi partnerekkel a weboldalon és e-mailen keresztül történt. Helyi önkormányzatok európai referensei is segítették a kapcsolattartást, és koordinálták a munkát. A résztvevők végig workshopok formájában dolgoztak és hozták létre a megvalósítandó projekteket: intézmények, szervezetek saját profiljukat poszteren foglalták össze, információt gyűjtöttek mások tevékenységéről, vegyes nemzeti csoportokat alkottak az új projektek létrehozásában.

A háromnapos konferencia nagyon eredményes volt, több projektet is kidolgoztak a résztvevők, amelyek megvalósítása folyamatban van.

Cím	Téma	Hely és idő	Partnerek	Pályázó
Volunteer Spark	Társadalmi elköteleződés elősegítése	Osijek, 2010. március	Szlovénia, Macedónia, Bosznia, Németország, Olaszország, Szlovákia, Szerbia	Osijeki Önkéntes Központ
Kórusok cseréje	Kórus és művészeti fesztivál	Budapest, Osijek, Košice, Sovata 2009-2010	Budapest, Osijek, Košice, Szováta	XIII. Kerületi Közművelődési Nkft., Osijek
Magyar napok Osijekben	Osijeki hagyományok és a magyar kultúra bemutatása	Osijek, 2010. szeptember	Osijek, Sovata, Pécs, Budapest, Osijeki Népkör, mezőhavas HMMOMK – Szováta	Osijeki Népkör Osijek
Ismerjük meg egymást „a szerelemben”	Meeting social life	Szováta 2009. december 4-6.	Szovátai „Szeretet Klub” Egyesület Angyalföldért	Bernády Kulturális Egyesület – Szováta
Baráti kézfogás	Társadalmi elköteleződés, utazás, tanulás elősegítése	Osijek Košice	Osijeki Önkéntes Központ, Stonožka, Dél – Košice Önkormányzata	Osijeki Önkéntes Központ, Stonožka, Dél – Košice Önkormányzata
Határok nélkül!	Építészeti határok megszüntetése Fogyatékkal élők élet-színvonalának javítása	Budapest, Košice	Nagycsaládosok Egyesülete, Stonožka	Stonožka
Zeit Geist	Művészeti verseny és kiállítás	Szentendre, 2010 első fele	Dél – Košice Önkormányzata, Nagycsaládosok Egyesülete, XIII. Kerületi Közművelődési Nkft..	Dél – Košice Önkormányzata, Nagycsaládosok Egyesülete, XIII. Kerületi Közművelődési Nkft.
Fiatalok tapasztalata és cseréje	Tapasztalatok cseréje	Budapest, 2010. május	GYIÖK – XIII. Kerületi Közművelődési Nkft., Szovátai Ifjúsági Tanács	

A szakmai programon kívül a résztvevők megismerték egymás szakmai képességeit, érdeklődési körét, emberi kapcsolatok és barátságok is kialakultak. A közép-kelet-európai problémák, történelmi előítéletek a közös munka során oldódtak.

A projekt legfontosabb tanulsága, hogy érdemes a már meglévő kapcsolatokat, kötıdéseket kihasználni és az erőket koncentrálni hasznosítani az európai sokszínűség megteremtéséhez.

EURÓPA HELYE ÉS SZEREPE A TERMÁLIPARBAN

A termálvizek innovatív energetikai és egészség-turisztikai hasznosítása az Európai Unióban, valamint a megvalósuló fejlesztések gazdasági és társadalmi hatásai

Időpont: 2009. július 2-12.

Részvevők: Mórahalom (Magyarország), Chamerau (Németország), Csíkszentmárton (Románia), Fiumablo, Pievepelago (Olaszország), Uniejów (Lengyelország)

Projektkoordinátor: Berta Zsolt

Mórahalom Város Önkormányzata mint házigazda, 2009-ben is megrendezte a Homokháti Sokadalom elnevezésű fesztivált, melyre minden évben a testvértelepüléseket is meghívjuk, hogy részt vegyenek a fesztivál programjaiban, és hogy együtt ünnepeljük kulturális sokszínűségünket, és biztosítsuk egymást a hosszú távú kapcsolatok fenntartásáról. Az idei évben is a fiatalok aktív bevonásával rendeztük meg a találkozót és annak programjait.

A rendezvénysorozat különleges apropója, hogy idén ünnepeljük várossá válásunk 20 éves jubileumi évfordulóját.

A fesztivál alatt két fő esemény is lebonyolításra került az Európai Unió támogatásának köszönhetően. 2009. június 29. – július 1. között 3 napos tematikus konferenciát rendeztünk "Európa helye és szerepe a termáliparban: a termálvizek innovatív energetikai és egészség-turisztikai hasznosítása az Európai Unióban, valamint a megvalósuló fejlesztések gazdasági és társadalmi hatásai" címmel. A konferencia során a 2009. évi Kreativitás és Innováció Európai Éve témakörhöz is csatlakozva a termálvíz innovatív felhasználási területeivel és lehetőségeivel foglalkoztunk.

A termálvizek egészség-turisztikai és energetikai felhasználási lehetőségei mellett választ kerestünk arra is, hogy a megvalósuló fejlesztések milyen társadalmi és gazdasági hatásokat eredményeznek. Az európai termálipar valóság-hí helyzetét szándékoztunk közvetíteni az elérhető források legszélesebb körét átfogó, legújabb adatok és más információk összegző értékelésével.

Magyarország európai nagyhatalom lehetne legalábbis a geotermikus energia felhasználásában. Termálvízkincsünk és a föld alatt lévő forró kőzet kivételes adottság, s nemcsak az "ingyenenergia" miatt.

Ha a fürdőzés mellett nagyobb mértékben hasznosítanánk energiaforrásként is a felszín alatti hőt, csökkenteni lehetne az üvegházhatásért felelős fosszilis üzemanyagoktól való függést.

Emellett az európai termálvízkészletre épülő gyógyszállók hálózata folyamatosan bővül, nemcsak mennyiségi, hanem minőségi átalakulást is felmutatva. A termálvízhez kapcsolódóan számos sikeres európai projekt uniós támogatás felhasználásával valósult meg.

A föld hőjének energiája tehát többféle módon is hasznosítható. A hőenergia közvetlen alkalmazásá-

nak módja, amikor fűtésre, illetve használati melegvíz készítésére használják. Mórahalom elsősorban jóhírű gyógyfürdőjének köszönhetően már megtapasztalta a geotermia hasznosítási lehetőségeit.

A kérdéskör sokrétű kapcsolódásának és hatásának érzékeltetésével hangsúlyosan szeretnénk a döntéshozók figyelmét felhívni, hogy a megújuló erőforrások ésszerű felhasználása hosszútávra érvényes, megalapozott döntéseket igényel. Európának mind társadalmi, mind gazdasági szempontból fokoznia kell innovációs képességét, és ez a termálvizek különböző felhasználási területeire is vonatkozik.

A konferencia lehetőséget biztosított a résztvevőknek, valamint a meghívott testvérvárosoknak, hogy a témával kapcsolatban megosszák tapasztalataikat és tudásukat, ezáltal is hozzájárulva az Európai Unió elveinek terjesztéséhez. Az előadásokban mindvégig törekedtünk a hazai és az uniós példák összehasonlítására, az uniós irányelvek és a hasznosítható tapasztalatok megismerésére is.

A konferencia zárónapján, ünnepélyes keretek között, testvérvárosi megállapodást írtunk alá a lengyelországi Uniejów településsel a többi résztvevő testvértelepülés jelenlétében. A két település adottságait figyelembe véve az együttműködés alapja a gazdag termálvízkészlet hasznosítása, a termálvíz alapú ipar fejlesztése, a geotermikus energia kihasználása, valamint az egészségturizmus erősítése.

Különös jelentőséggel bír a lengyel-magyar kapcsolatok erősítése azért is, mivel a Csongrád Megyei Önkormányzat az idei évet "Csongrád Megyei Lengyel Évvé" nyilvánította a lengyel-magyar határ 70 évvel ezelőtti helyreállításának és a lengyel menekültek magyarországi befogadásának állítva emléket.

A második rendezvényre 2009. július 2. – július 12. között került sor, és a fiatalok számára szerveztünk találkozót "Légy kreatív európai! – Kreatív ifjúsági tábor Mórahalmon" címmel. A fiatalok a találkozó során minden évben együtt ünnepelhetik kulturális sokszínűségünket, valamint bemutatják tudásukat és közös értékeiket. Szintén a Kreativitás és Innováció Európai Évéhez kapcsolódóan a találkozó alapvető célja, hogy a fiataloknak elegendő teret és időt biztosítsunk tehetségük és kreativitásuk kibontakozásához.

Az idei találkozó alkalmával a lengyel (Uniejów), valamint az erdélyi (Csíkszentmárton) testvérvárosaink fiataljait láttuk vendégül. A mórachalmi Móra Ferenc ÁMK, valamint a csíkszentmártoni Móra Ferenc Általános Iskola 1995. június elsején kötött egymással együttműködési megállapodást. A két iskola pedagógusai az oktató munkát segítő szakmai és módszertani anyagok cseréjében, cserelátogatások, közös képzések, tanulmányi utak szervezésében működnek együtt már 13 éve. A két település között önkormányzati, illetve településszinten 1996-ban jött létre együttműködési megállapodás, melynek egyik fő területe az oktatás, a kultúra és a sport. A találkozó várhatóan további sikereket és hasznos eredményeket hoz mindkét iskola, illetve mindkét település életébe.

A találkozó kiváló lehetőséget biztosított arra is, hogy a lengyelországi Uniejów településsel kialakított testvérvárosi kapcsolatot tovább erősítsük, megismerjük településük értékeit, kultúráját, hagyományait és sokszínűségüket. Fiataljaik bemutathatták tudásukat, nézeteiket, az Európai Unióról kialakult véleményüket, és megismerkedhetnek Mórahalom már meglévő testvérvárosaival.

Bízunk benne, hogy a találkozó szemléletformáló hatásai is érvényesültek. A projekt hozzájárult a fiatalok döntésekre való bevonásához és a döntéshozó fiatalok kölcsönös együttműködésének kialakításához. Közelebb hozta a döntéshozókat és a fiatalokat, illetve találkozási felületet biztosított számukra a véleménynyilvánításhoz. Újabb együttműködéseket, partneri kapcsolatokat generált a fiatalok és a felnőttek körében.

AKTÍV CIVIL TÁRSADALOM EURÓPÁBAN:

Civil szervezetek által kezdeményezett projektek

A pályázattípus célja a különböző részt vevő országokból származó civil társadalmi szervezetek konkrét projektjeinek támogatása. Különbféle helyi, regionális, nemzeti vagy európai szinten létrehozott szervezetek vehetnek részt benne. A projekteknek közérdekű kérdések megismertetésére, illetve az európai szintű együttműködés vagy koordináció révén elérhető konkrét megoldásokra kell törekedniük.

CIVILEK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

Időtartam: 2008. augusztus 1. – 2009. július 30.

Résztevők: Civil Rádió (Magyarország), Erdélyi Magyar Civil Szervezetekért Alapítvány (Kolozsvár, Románia), Center for Community Organizing (Besztercebánya, Szlovákia), Fórum Kisebbségkutató Intézet (Somorja, Szlovákia)

Projektkoordinátor: Cserhádi Ákos

A Civil Rádió Közép-Európa egyik legnagyobb közösségi rádiója, amely közel másfél évtizede igyekszik megismertetni mindenkivel a közösségi médiumok legfőbb üzenetét – „Hangot a hangtalanoknak!” – és az üzenetnek megfelelően a nyilvánosság eszközével támogat önszerveződő csoportokat, társadalmi szervezeteket, közvetítve tevékenységüket, segítve őket céljaik elérésében. Rádióink egyik küldetése, hogy azokkal a társadalmilag fontos témákkal és ügyekkel foglalkozzon, amelyek az egyes emberek életét érintik, de egyre inkább kiszorulnak a tömegmédiából.

A Civilek a Kárpát-medencében elnevezésű programunk is ezen törekvésünk része volt. A program legfőbb, hosszú távú küldetése, hogy felhívja az emberek figyelmét a közélet fontosságára, a demokratikus intézményrendszerben való részvétel jelentőségére, illetve rámutasson azon lehetőségekre, módszerekre, amelyek segítségével az emberek hatékonyabban tudják közvetlen környezetüket alakítani, érdekeiket képviselni.

A Civil Rádió koordinációjában szerveződő – több szervezet szakmai támogatásával és két nemzetközi partner együttműködésével létrejövő – átfogó projekt magját az a többnapos képzés adta, amelyet Budapesten rendeztünk meg 2008 decemberében. A képzés alapvető célja az volt, hogy a résztvevők a közösségi médiumhasználat legszélesebb eszköztárát sajátítsák el a közösségi újságírástól az alapvető rádiós ismeretekig, a közösségi honlap szerkesztésétől a nyilvános közösségi akciókig megtanuljanak ezen eszközökkel élni, hogy közösségi, társadalmilag hasznos, szociális és civil érdekeiket hangsúlyosabban tudják képviselni. Egy olyan eszközt – a nyilvánosság eszközt – kívántuk a résztvevők kezébe adni, ami elősegítheti az önszerveződő csoportok és szervezetek munkáját, illetve annak hatásfokát. A programba elsősorban határon túli civil szervezetek munkatársait vontuk be (Romániából, Szlovákiából, Ukrajnából, Szerbiából), és külön örömeinkre szolgált, hogy a jelentkezők között több olyan fiatal is volt, akik mindannyian egy-egy civil vagy szakmai szervezet aktivistái, önkéntesei.

A magyarországi alapképzésen felül partnertalálkozókat szerveztünk Romániában (Kolozsvár, 2009. május) és Szlovákiában (Somorja, Pozsony, 2009. július), amelyeken a magyarországi képzésen is részt vevő közösségi újságíró önkéntesekkel folytattuk munkánkat. Mindkét partnertalálkozó a képzés gyakorlati ki-

terjesztése volt – a résztvevőknek a helyi civil intézményi kultúra és működésének megismerésén felül, lehetőségük nyílt, hogy a képzésen szerzett tudásukat kipróbálva, helyszíni tudósításokat, rádiós riportokat, interjúkat, publicisztikát készítsenek.

A projekt közvetlen produktuma az a közösségi honlap, amit a résztvevők – és tulajdonképpen bárki közvetlenül szerkeszthet (<http://www.credely.blogspot.com>), illetve azok a rádióműsorok, amelyek egy része honlapunkról is elérhető, de a Civil Rádióban (www.civilradio.hu) és az erdélyi Agnus Rádióban (www.agnusradio.ro) is elhangzottak, folyamatosan letölthetők.

Az internetes felület, illetve a hozzá kapcsolódó rádióműsorok, hangzóanyagok, egyfajta szubjektív lenyomatai a Kárpát-medencei civilségnek: ugyanúgy megtalálhatók rajta anyagok a kolozsvári főtérről, mint ahogyan az erdélyi egyetemi életről, ugyanúgy található rajta írásokat a színházi életről Szlovákiában, Magyarországon és Erdélyben, mint ahogyan képes beszámolót is egy újjvidéki falusi búcsúról. Az egyes emberek, a helyi közösségek életéről szóló tudósítások ezek, és talán ez a program egyik legnagyobb erőssége: egy olyan közösségi kommunikációs „tudásanyagot” ad az emberek kezébe, amely összehozza az egymástól távol lévő közösségeket. Nem

napi politikai témákat és konfliktusokat közvetít, hanem kis közösségek, helyi közösségek mindennapi történéseit, helyi eseményeket.

A Civilek a Kárpát-medencében elnevezésű projekthez hasonló programot már korábban Magyarországon is elindítottuk. Elsősorban azért gondoltunk a program továbbfejlesztésére, mert a térség, a közép-kelet európai régió fejlődéstörténete, gazdasági és társadalmi tagozódása több hasonló vonást is tartalmaz, ugyanakkor a civilség intézményi háttere, lehetőségei különböznek annyiban, hogy a „know-how”-k átadásával, tapasztalataink megosztásával növelhetjük a részt vevő országok civil szervezeteinek hatékonyságát és erejét.

Programunkat a jövőben is folytatni kívánjuk. Az internetes felületet folyamatosan népszerűsítjük, valamint több képzést is szeretnénk tartani, amelyek segítségével egyrészt több aktív önkéntes újságírója lehet a honlapunknak, rádióknak, másrészt a képzéseken résztvevő önkéntesek saját közösségükben használva és átadva a megtanultakat, erősíthetik a helyi civiliséget.

2010-ben készülünk megjelentetni egy olyan kiadványt, amely a civil érdekképviselet és a nyilvánosság összefüggéseit, az egyes emberek és a közösségi média összekapcsolódásait vizsgálja majd.

CENTRAL EUROPEAN TRAIL-O MEETING

Tájékoztató verseny mozgássérült és egészséges sportolók részvételével

Időtartam: 2008. szeptember – 2009. június

Résztevők: Magyar Tájékoztató Futó Szövetség, Szlovák

Tájékoztató Futó Szövetség, szlovéniai OK Trzin Sportklub

Projektkoordinátor: Scultéy Orsolya

A Central European Trail-O Meetings programsorozat a Magyar Tájékoztató Futó Szövetség és két partner szervezete, a Szlovák Tájékoztató Futó Szövetség, valamint a szlovéniai OK Trzin Sportklub részvételével valósult meg. A program 2008 szeptemberében indult, és 2009 júniusában ért véget, ezalatt a három országban összesen öt Trail-O verseny és azt kísérő konferencia illetve kulturális program került lebonyolításra. Az események helyszínei Pozsony, Nagykanizsa, Bükkzentkereszt, Ljubljana és Csöde voltak, 70-80 fős részvétellel.

A programsorozat elsődleges célkitűzése az volt, hogy a mozgássérültek és épek minél szélesebb rétegét megismertesse egy olyan szabadidős sporttevékenységgel, mely során megkülönböztetések nélkül, közösen sportolhatnak. A programsorozat az európai polgárok közötti esélyegyenlőség és tolerancia fejlődését kívánta előmozdítani.

A projekt az Európa a polgárokért program kiemelt témái közül a kultúrák közötti párbeszéd témaköré épült fel. A projekt során a partnerek ellátogattak egymás országaiba, ahol a vezetett túra során megtekinthették a helyi látványosságokat, bepillantást nyerhettek egymás kultúrájába. A projekt megvalósítása során célul tűztük ki, hogy a résztvevők lehetőleg minél több országból érkezzenek. A partnerországok mellett főleg Horvátországból és Csehországból érkeztek a résztvevők, de angol, osztrák illetve olasz versenyzők is megtalálhatók a résztvevők soraiban. A program a társadalom minél szélesebb rétegét kívánta aktivizálni, így célcsoportját képezték a mozgássérült és ép emberek, fiatalok és idősek egyaránt.

Értékelés, tanulságok

A programsorozatról elmondható, hogy bár mind az öt eseménye sikerrel megvalósult, a résztvevők összetételét tekintve azonban nem sikerült a kitűzött célokat megvalósítani: a mozgáskorlátozottak részvétele az eseményeken alacsony maradt. Eleinte elsősorban a helyi mozgássérült szervezeteken keresztül, telefonos és email-es megkereséssel próbáltuk mozgósítani őket, de tapasztalatunk az volt, hogy ezek a szervezetek leginkább „alvó szervezetek”, az esemény híre sok esetben el sem jutott a mozgáskorlá-

tozott emberekhez. A projekt lebonyolítása folyamán világossá vált számunkra, hogy mennyire fontos ezen a területen az ismeretség, a személyes kapcsolatok. Így az utolsó események előtt már személyes megke-
réséssel, bemutató előadással próbáltuk népszerűsíteni a programot, ez a módszer már nagyobb sikerrel járt.

A nemzetközi együttműködésnek köszönhetően lehetőség nyílt az egymástól való informális tanulás-
ra, ismeretek cseréjére. A projekt legnagyobb eredménye a széleskörű kapcsolatok kialakulása, egyrészt a
projekt partnerek közötti szakmai tapasztalatcsere, másrészt a résztvevők között szövődő barátságok útján.
A részt vevő mozgáskorlátozottaknak lehetőségük nyílt, hogy eljussanak külföldi országokba, megismer-
kedjenek külföldi sorstársaikkal. Azáltal, hogy épek és mozgáskorlátozottak együtt vettek részt ezeken a
programokon, az ép résztvevők nyitottabbá válhattak mozgássérült társaik nehézségeire, mindennapi
küzdemeire. A projekt nem várt eredménye, hogy már a projekt során a különböző országokból érkező
résztvevők jelezték, hogy szívesen részt vennének a program jövőbeli továbbvitelében. A program ezáltal
elérte fő célkitűzését, az európai uniós polgárok aktív részvételének előmozdítását.

ÁLLAMPOLGÁRI TAPASZTALATCSERE A KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉÉRT

Időpont: 2008. október 8-10.

Partnerek: Kárpátok Alapítvány (Magyarország), Karpatská Nadácia (Szlovákia), Fundacja Karpacka Polska (Lengyelország), Fondul de Dezvoltare a Euroregiunii Carpatice (Románia), Karpats'ka Fundaciya (Ukraina), Initiative Bürgerstiftungen (Németország), Technologie-Netzwerk Berlin e.V. (Németország), Lincolnshire Community Foundation (UK), Community Foundation for Calderdale (UK), Action Halifax (UK)

Projektkoordinátor: Kárpátok Nemzetközi Alapítvány –

www.carpathianfoundation.eu

A Kárpátok Nemzetközi Alapítvány Magyarországon bejegyzett, közhasznú alapítvány, mely a Kárpátok Eurorégió területén élő leszakadó, marginalizálódó és lehetőségeivel élni nem tudó települések és közösségek segítségét tűzte ki célul.

Kapcsolatteremtés, tapasztalatcsere, valamint új ötletek és megoldások keresése volt a célja az „Állampolgári tapasztalatcsere a közösségek fejlesztéséért” című nemzetközi konferenciának és műhelysorozatnak, amelyet a Kárpátok Nemzetközi Alapítvány szervezett az Észak-magyarországi Noszvajon, 2008. október 8-10. között.

Európa hét országából 90 résztvevő jött el, hogy a fogalmi alapoktól a gyakorlati megoldásokon át megvitassa és összehasonlítsa a különböző európai közösségi alapítványok és közösségi alapú szervezetek munkáját és sikeres működési gyakorlatát. A kultúráközi tapasztalatcsere jó lehetőséget adott arra, hogy a nyugat-európai és kelet-európai résztvevők összehasonlítsák nemzeti sajátosságait, felfedezzék a hasonlóságokat és különbségeket szervezeteik között. Cél volt az is, hogy mások is kedvet kapjanak közösségi alapítvány létrehozására Magyarországon, ahol elsőként – a konferenciát megelőzően – 2008-ban, Egerben alakult a jelenleg egyetlen ilyen alapítvány hazánkban.

A konferencia rámutatott arra, mekkora a közösségi alapítványok jelentősége a helyi közösségek fejlődésében és az állampolgárok hatékony helyi mobilizálásában. Az előadások során fény derült a sajátos fejlődési utakra, amelyet Anglia, Lengyelország, Németország, Románia és Szlovákia közösségi alapítványai jártak be. Az előadók számos jó gyakorlatot vonultattak föl közösségeik életének minden területéről. A műhelyekben intenzív eszmecsere folyt a közösségi kezdeményezésekről, projektekről, a közösségi gazdaságfejlesztésről, a fenntarthatóságról, az adománygyűjtésről és az adományosztási rendszerekről, ahol a résztvevők megosztották tapasztalataikat az önkéntesekkel való bánásmódról, az állampolgárok mobilizálási módjairól, együttműködési módszerekről, s véleményt mondtak a közösségi alapítványok jövőjéről.

Az összetett, gazdag eseménysor része volt két informális program is – az esti borkóstoló az egri borvidék nedűiből, valamint egy közeli barlangművészeti közösségi projekt meglátogatása, amelyek lehetőséget biztosítottak a további kapcsolatteremtésre és informális vitákra. A barlangművészeti közösségi projekt Noszvaj határában valósult meg, amely a nyomor színtere volt 1997-ig, amíg a Farkaskő Egyesület el

nem kezdte tevékenységét, s néhány falubeli bevonásával megtisztította a barlanglakásokat és kiállítások, szimpóziumok, koncertek és kreatív művészeti műhelyek, táborok helyszínévé tette.

Az Európa a polgárokért program kiemelt témái közül a projekt nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy Európa régi és új tagállamaiból érkezők megosszák értékeiket, véleményüket, és tanuljanak egymástól a demokrácia, az állampolgári részvétel, a társadalmi kohézió, a fenntartható fejlődés témáiról, és megvizsgálják azt is, hogy az Uniós politikák milyen hatással vannak a helyi társadalmakra.

Az „Állampolgári tapasztalatcsere a közösségek fejlesztéséért” projektet az indította el, hogy az Európa a polgárokért program nagyon széles körű gyakorlati tapasztalatcserét tesz lehetővé, és ez által a vidéki közösségek fejlődését és tudásátvételét segíti, kapcsolatrendszerüket növeli, jó példák tanulását biztosítja. A várt eredményeknek megfelelően, a más-más uniós tagállamokból érkezők személyesen, közvetlen műhelymunkán keresztül győződhetnek meg arról, hogy milyen sikeres gyakorlatok léteznek máshol, valamint saját közösségi munkájukat a többiekéhez képest értékelhették, s realisabb képet kaphattak az európai szinterről.

A projekt célcsoportját olyan állampolgárok és közösségi alapítványi munkatársak alkották, akik érdekeltek helyi közösségeik fejlesztésében és tanulni akartak egymástól. A partnerszervezetek szerepe a projektben az volt, hogy meghatározzák az előadások és műhelybeszélgetések témáját, előadókat biztosítsanak, megosszák tapasztalataikat, valamint a projekteredmények elterjesztésére stratégiát dolgozzanak ki helyi szinten.

Megállapítható, hogy a kulturális és társadalmi különbségek ellenére, amely az európai közösségeket és közösségi alapítványokat jellemzi, az azonos álláspontok és célok erősebbek, s a közösségi alapítványok jelenleg az állampolgári aktivitást leginkább elősegítő szervezetek Európában. Az ilyen hasznos találkozók megteremtik a kölcsönös egyetértést és szolidaritást, valamint növelik a toleranciát a régi tagállamok állampolgárai és az új kelet-európai tagállamok állampolgárai között, s szakmailag is szemléletformálóak lehetnek.

A műhelymunkák beszélgetései során összegyűjtött tapasztalatokból kiadvány született, amely ötleteket és segítséget nyújthat másoknak is. A résztvevők közötti információáramlás nem szűnt meg, a jövőben folytatódik a kapcsolattartás annak érdekében, hogy a részt vevő szervezetek későbbiek folyamán közös projekteken dolgozzanak.

CHARLES DICKENS MŰVE AZ AHA SZÍNHÁZ ELŐADÁSÁBAN

Időpont: 2008. október 17. – 25.

Részvevők: Magyar Vöröskereszt Reintegrációs Központ (Magyarország), Joseph Wresinski Cultuur Stichting (Hollandia) Divadlo Bez Domova (Szlovákia), o.s. Ježek a čížek (Csehország), Casa Ioana, Ady Endre Gimnázium, Pécsi Sebestyén Általános- és Zeneiskola

Projektkoordinátor: Füstí Molnár Sándor

Az AHA színpad! Magyarország első, és napjainkig egyetlen rendszeresen működő hajléktalanokból, s valaha volt hajléktalanokból álló színpada, melynek a Magyar Vöröskereszt Madridi úti hajléktalanszállója ad otthont.

A színház alapítását a 2001. évi karácsonyi ünnepség előzte meg. Ekkor úgy gondoltuk, hogy a hajléktalan szálló lakóinak egy ünnepi műsort állítunk össze. A karácsonyi ünnepségen elért sikeren felbuzdulva fogalmazódott meg a gondolat, hogy kizárólag hajléktalanokból álló színházat hozunk létre. Mivel egyik munkatársunk, Füstí Molnár Sándor amatőr színjátszó és rendezői múlttal rendelkezik, ezért kivitelezhetőnek látszott a terv.

Az AHA színpad 2002. május 24-én debütált. Ezt az előadást követte számos színdarab, verses összeállítás, és különböző irodalmi művek színpadi adaptációi. 2006-ban, Prágában a cseh hajléktalanok színtársulatával közösen előadtuk a Tanuljunk nyelveket! című Örkeny-egypercest. Ez adta az ötletet, hogy 2008 októberében holland, szlovák, cseh és magyar szereplőkkel közösen, angolul vigyük színpadra Charles Dickens Karácsonyi énekét. A színdarabban négy ország hajléktalan színjátszóit, valamint fogyatékkal élők, szegénységi küszöb alatt élő, hajléktalansággal veszélyeztetett emberek vettek részt. Nagyon fontosnak tartjuk a nemzetközi kapcsolatokat és tapasztalatcserét, mert bebizonyosodott számunkra, hogy a különböző országokban a problémák hasonlóak, de a megoldások különbözősége segítségünkre lehet, ha ezt a hazai sajátosságra át tudjuk ültetni.

A nemzetközi és a saját tapasztalatok alapján is elmondható, hogy a művészetnek, ezen belül is a színjátszásnak, pozitív hatásai vannak a szereplőkre. Feledtetni az emberekkel az elmúlt időszak traumáit, majd a közös munka során, újabb barátokra, közösségre találva segíti őket sorsuk jobbra fordításában. Rendkívüli mértékben növekszik az önbecsülésük, javul problémamegoldó képességük, a külvilággal való kapcsolatuk, és a külvilág feléjük irányuló megítélése is pozitív irányban változik. A közös munkába gyakran általános iskolásokat is bevonunk, ugyanis a gyerekek információi és tudásanyaga a hajléktalanságról hiányos, viszont a közös művészeti munka folyamán megváltozik velük a viszonyuk. Ez a tapasztalat hosszú távú befektetés, mert ezek a gyerekek felnőttként kevesebb előítélettel lesznek a hajléktalanokkal szem-

ben, és saját gyermekeiknek már ezt a tudást adják tovább. A hajléktalanok pedig a közös munka során átlélik azt a kirekesztettség határát, amit a hajléktalan lét jelent.

A színpadi játszóik közül eddig minden negyedik ember sikeresen visszatért a társadalomba. Akad olyan társulati tag is, aki tíz év börtön után került a szállóra, majd a színpadhoz. Összeszedte magát, s most egy vidéki kisvárosban él élettársával.

A színházi estet követő napon szakmai programokra került sor. Az előadásokon olyan tapasztalt szervezők szólaltak meg, akik már több alkalommal bizonyították a művészeti rehabilitáció sikerét Magyarországon.

A programmal elérni kívánt céloknak a mindenkori színjátszók segítségét tekintjük. Ennek keretein belül segítséget és lehetőséget kívánunk nyújtani számukra szabadidejük hasznos eltöltéséhez, új társas kapcsolataik kialakításához, valamint a valahová tartozás és a fontosság tudat érzésének előszöri, vagy újbóli átéléséhez.

Hosszútávon célunk hozzájárulni a hajléktalanság elleni küzdelemhez, sikereinkkel bizonyítani a rendezett családokban élők számára, hogy a hajléktalansággal kapcsolatos előítéleteik nem minden esetben állják meg a helyüket, hogy a hajléktalanok csoportja sem homogén, tehát nem ítéltetőek meg egy emberként. Ezért fontosnak tartunk minden olyan programot működtetni, amelynek hatására hosszútávon változhat és differenciálódhat a közvélemény, ezáltal pedig nőhet a hajléktalan személy társadalomba való visszaintegrálódásának esélye.

MEZŐGAZDASÁGI ÉRDEKEK HATÉKONY KÉPVISELETÉNEK FEJLESZTÉSE A REFORM SZERZŐDÉST KÖVETŐEN

Időpont: 2008. november – 2009. március

Résztevők: Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetsége – AGRYA,
Federația Organizațiilor de Tineret din Regiunea Ciuc (Románia),
National Dairy Board of Bulgaria (Bulgária)

Projektkoordinátor: dr. Mikula Lajos

A Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetsége – AGRYA, a romániai Federația Organizațiilor de Tineret din Regiunea Ciuc, valamint a bolgár National Dairy Board of Bulgaria szervezet az Európa a polgárokért program keretében közös projekt megvalósításába kezdett Mezőgazdasági érdekek hatékony képviseletének fejlesztése a Reform Szerződést követően (Development of an Efficient Representation of Agricultural Interests After the Reform) Treaty címmel.

Az együttműködés célja az volt, hogy

- a régióban szervezett, naprakész szakmai információkkal rendelkező, a generációs érdekeket hatékonyan képviselő érdekképviseleti szervezetek működjenek, melyek a gazdákkal folyamatos kapcsolatot tartva, képesek a Reform Szerződés által biztosított új, érdekvényesítési lehetőségeket kihasználni,
- a közép-európai fiatal gazdák szerepe és állampolgári aktivitása erősödjön azáltal, hogy a teleházak és gazdák együttműködésének köszönhetően bekapcsolódnak a szakmai információáramlásba,
- kiegyensúlyozottabbá és hangsúlyosabbá váljon a nők szerepe a szakmai érdekképviseleti munka és a mezőgazdasági tevékenységek terén,
- Bulgária és Románia megalakuló fiatal gazda szervezetei aktív részesei legyenek a CERYC projekten keresztül a regionális, valamint a CEJA jóvoltából az európai szintű szakmai együttműködésnek.

Ezen célkitűzések elérésére három workshopot szerveztünk a projekt keretében.

Az első workshopot 2008. november 13-15. között Magyarországon, Budapesten rendeztük, melyen összesen 74 küldött vett részt a román, német, cseh, szlovák, lengyel, szlovén és magyar fiatal gazdák képviseletében. A European Council of Young Farmers – CEJA képviseletében annak elnöke, Giacomo Ballari vett részt a rendezvényen.

A második workshop megrendezésére 2009. február 5-7. között Romániában, kiemelkedően nagy érdeklődés mellett, összesen 106 szlovén, szlovák, román és magyar fiatal gazda részvételével került sor.

A harmadik rendezvényt 2009. március 5-7. között Bulgáriában szerveztük, 33 román, bolgár és magyar fiatal gazda, valamint Inga Klawitter, a CEJA főtítkárnak részvételével.

A rendezvények a részt vevő szervezetek képviselői számára lehetőséget teremtettek mind formális, mind pedig informális kapcsolatteremtésre, előadások, valamint kötetlenebb kerekasztal-beszélgetések formájában az új információk befogadására, tapasztalatok átadására, az ún. legjobb gyakorlatok megtalálására és azok megosztására, a különböző elképzelések, ötletek, indítványok egyeztetésére, közös stratégiák meghatározására. Emellett feltétlenül meg kell említenünk, hogy ezen együttműködésnek, a partnerszervezetek, valamint a CEJA szakmai támogatásának köszönhetően megalakult az önálló bolgár, valamint a román szervezet National Young Farmers' Association in Bulgaria, illetve Romanian Young Farmers' Association néven, melyek így felvételt nyertek a regionális együttműködés, a CERYC partnerszervezeteinek sorába, s reményeink szerint a két új szervezetet rövidesen a CEJA tagjai között üdvözölhetjük.

A projekt eseményeiről összefoglaló kiadvány készült „European Young Farmer” címmel, melynek anyaga elérhető az AGRYA által működtetett www.youngfarmerproject.ceryc.eu weboldalon is.

MEGÚJULÓ ENERGIÁVAL A SZEGÉNYSÉG ELLEN

Időpont: 2009. március 18-21.

Résztvevők: Interregionális Megújuló Energia Klaszter Egyesület,
Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar (Magyarország),
Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (Románia)
Projektkoordinátor: Varga Anikó

Programunk az Európai Unió jövője és alapvető értékei mellett az emberek jólétével foglalkozott, kiemelten a társadalmi összefogás és a fenntartható fejlődés témával.

Mint ismeretes Magyarországon 3 millió ember él a szegénységi küszöb alatt, ebből 1 millió él úgynevezett mélyszegénységben. A vidéki térségekben a városoktól távol fekvő falvakban élő népesség esetében további problémák is jelentkeznek. A vidéki lakosság hozzáférése a modern energetikai szolgáltatásokhoz és technológiákhoz korlátozott az ezzel járó magas költségek miatt. Így a modern megújuló energiával kapcsolatos technológiák felhasználása is rendkívül alacsony e népesség körében, nemcsak a pénzügyi lehetőségek, hanem a technológiák használatához és fenntartásához szükséges képességek hiánya miatt is. A szegénység nagymértékben behatárolja az érintettek lehetőségét életük alakítására, a szegénység kialakulásában és fenntartásában pedig meghatározó az energiafogyasztás módja. Az energiafogyasztás és a megújuló energiaforrások használatának tekintetében az Unió jövője és a szegény vidéki térségek lakosainak élete összefügg. A megújuló energiaforrások nagyobb arányú használata az emberek jólétét segíti elő, és ez által hozzájárul az alapvető értékteremtéshez.

Egyesületünk tevékenységi területén, a Dél-Dunántúli Régióban számos olyan ember él, akik nemcsak a hagyományos értelemben vett szegénységben, hanem energiaszegénységben élnek. Projektünk a háztartásokat érintő energetikai problémák enyhítésével hozzájárult a szegénység csökkentéséhez.

Célcsoportunkat alkották a vállalkozások képviselői, kutatók, szakemberek, a szociális szférában dolgozók, önkormányzatok képviselői, civil szervezetek, egyéni érdeklődők, szegény vidéki lakosság.

A program kiemelt témái a projekt ideje alatt végig jelen voltak. A magyar és a romániai workshop alatt az előadások kitértek az Unió elképzelésére, jövő terveire, a decentralizált energiarendszerek: napkollektorok, napkonyhák, napenergiás szárítók, kis teljesítményű, közösségi tulajdonú biomassza és biogáz rendszerek segítségével megvalósuló olcsóbb energia-előállításra és munkahelyteremtésre, valamint a társadalmi összefogás jelentőségére.

Módszertani szempontból lényeges elem volt, hogy a projektet egy előkészítő terepmunka és egy kísérleti jellegű technológia installálása előzte meg, melynek eredményeit a workshopok alkalmával

ismertették és továbbfejlesztették, valamint a tanulmányi kirándulások keretében a résztvevők is megismerkedhettek az eredményekkel.

Fontos szerepet játszott a nemzetközi együttműködés projektünk megvalósításában, mivel ez által olyan ismeretanyag jöhetett létre, mely több ország szakembereinek tudását foglalja össze, és hozzájárul későbbi gyakorlati projektek megvalósításához.

A program eredményeire támaszkodva egyesületünk 2009 őszétől az Ormánság falvaiba workshopokat szervez, melynek keretében a résztvevők elsajátíthatják a gyakorlatban is a megújuló energiaforrásokat igénylő technológiák megalkotását, valamint megtapasztalhatják a kalákamunkában megvalósuló társadalmi összefogás erejét.

A program segítségével az érintettek felismerték, hogy az instant hagyományos megoldások átvétele helyett speciálisan a helyi problémákra alkalmazható technológiákat, rendszereket kell kidolgozni, melyekkel a helyi lakosok bevonásával a probléma enyhíthető, és megszüntethető.

SZÉCHENYI FUTAM®

Alternatív energiával hajtott járművek versenye

Időpont: 2009. április 23-25.

Résztevő: Széchenyi István Egyetem

Projektkoordinátor: Petis László

Idén immár negyedszer került megrendezésre a Széchenyi Futam, melyen alternatív energiával hajtott járművek versenyeztek egymással. A futam megszervezéséhez az adta az apropót, hogy a fosszilis üzemanyagok már csak néhány évtizedig állnak rendelkezésünkre, ezért elengedhetetlen, hogy megoldást találjunk a hajtóanyag-válság és a Földet fenyegető természeti katasztrófa elkerülésére.

Ezen felbuzdulva 2006 áprilisában a Széchenyi István Egyetem maroknyi hallgatója egyedülálló rendezvény szervezésébe fogott. Felismerve a tudományos műhelyek adta lehetőségeket, illetve azt az óriási potenciált, amelynek egyedüli letéteményesei korunk mérnökhallgatói, olyan megmérettetést akartak megvalósítani, amely kézzel fogható, összemérhető tervezői és kivitelezői eredményeken alapszik, megmozgatja és felrázza a szunnyadó fejlesztői hajlamot minden arra fogékony hallgatóban. Győr és a Széchenyi Egyetem adottságai, a fiatalok körében talán leginkább érdeklődésre számot tartó műszaki iparág, valamint korunk égető környezeti problémáinak figyelembevételével alakult ki a koncepció, hogy olyan közlekedési eszközök tervezésére és építésére hívják fel az ország valamennyi felsőoktatási intézményének hallgatóit, amelyek kizárólag alternatív, környezetbarát meghajtással üzemelnek. Különböző járművek teljesítményének összemérésére pedig egy differenciált pontozási rendszerrel működő, egyszerre látványos és tartalmas verseny keretei a legmegfelelőbbek. Mivel az elképzelés környezeti, társadalmi, szakmai és talán hazánk számára is értéket teremtő hatása már az alapkoncepció felvázolásakor jelentősnek ígérkezett, a legnagyobb magyar és a hallgatók anyaintézménye előtt is tisztelegve a verseny a Széchenyi Futam nevet kapta.

2006. április 26-án hét csapat állt rajthoz az első Széchenyi Futamon. Az összdíjazás 570.000 Ft volt, amelyet változatos különdíjak egészítettek ki.

A második futamra készülődve, a szinte meglepetésszerű siker, a pozitív visszhangok és építő észrevételek, kritikák, az óriási szakmai- és sajtóérdeklődés alapján nyilvánvalóvá vált, hogy a kezdeményezés nem csak életképes, hanem további óriási lehetőségek rejlenek benne. Képes elérni mindazt a célt, amelyekkel kapcsolatban alkotói életre keltették. Sőt, megfelelő, átgondolt fejlesztéssel még hatékonyabban, még több eredmény érhető el. A 2007-es Futam mind a rajthoz állók számában, mind összdíjazásában

megduplázza az előző évit. Az értékelést ötfős szakmai zsűri végezte, amely végül 900.000 Ft-ot és számos különdíjat oszthatott ki a legeredményesebb csapatok között.

A harmadik Széchenyi Futam versenyszabályzata, értékelési szisztémája és kategóriarendszere az FIA szabályzataival egybevetve további differenciálásra és pontosításra került. A versenyszabályok és az értékelés szigorodásával, a bemutatott járművek technikai volumenéhez igazodóan a verseny összdíjazása is több mint 1,2 millió forintra nőtt. A folyamatos technikai fejlődés ösztönzése mellett az előző évben meghatározott újabb célkitűzés megvalósítása felé is nagy lépést tettek a szervezők: sikerült több középiskolás csapatot rajthoz állítani, ezzel az alternatívitás, az innováció- és környezettudatosság felé közelíteni a mérnökhallgatók bázisát képező fiatalabb célcsoportot.

A negyedik Széchenyi Futam 2009 áprilisában került megrendezésre és már határainkon túl is meghirdetésre került. A versenyre való felhívással, konferenciák és workshopok szervezésével lehetőség nyílt a környező tagországok fiatal mérnökjelöltjeit is bevonni egyfajta környezettudatos tapasztalatcserébe, tudásmegosztásba. Továbbra is a fő célok és feladatok közé tartozik a középiskolások megszólítása, buzdítása, és a Széchenyi Futam üzenetének mind szélesebb körben való terjesztése. Mindezek mellett az idei évben betétfutamként, Magyarországon először bemutatkozott az Elektro Go-kart verseny is.

A legjobb ötletek, elgondolások innovációs díjakban részesülnek, amelyek nagy segítséget jelenthetnek a további sikeres fejlesztési munkálatokhoz. Emellett a Széchenyi Futam határainkon túl, és szakmai körökben is elismert fóruma jövőket biztosító fiatal mérnökeinknek. Bízunk benne, hogy évről évre egyre több csapat részvételével mutathatjuk meg, mit valósíthat meg napjaink technológiája. Így a résztvevők és az érdeklődők mind újabb szakmai, tudományos ismeretekre tehetnek szert, miközben a környezettudatos gondolkodásmód leghatékonyabb terjesztésére nyílik lehetőség.

A projekt a Kreativitás és Innováció Európai Évének egyik kiemelt magyarországi programja volt.

AKTÍV ÁLLAMPOLGÁRSÁG A MENEKÜLTEK, A NŐK ÉS A FIATALOK SZEMSZÖGÉBŐL

Időtartama: 2007. augusztus 1. – 2008. június 1.

Résztevők: Autonómia Alapítvány (Magyarország), Regionale Arbeitsstelle für Ausländerfragen, Jugendarbeit und Schule e.V – RAA Berlin (Németország), Creating Effective Grassroots Alternatives – C.E.G.A. (Bulgária)
Projektkoordinátor: Bari Judit

Autonómia Alapítvány (www.autonomia.hu): Az Autonómia Alapítványt 1990-ben alapították azzal a céllal, hogy elősegítse a magyarországi civil társadalom fejlődését. Céljukat elsősorban helyi civil kezdeményezések támogatásával kívánják elérni, melynek során az emberek mozgósítják a rendelkezésükre álló helyi erőforrásokat is céljaik elérése érdekében.

Regionale Arbeitsstelle für Ausländerfragen, Jugendarbeit und Schule e.V – RAA Berlin (www.raa-berlin.de):

Az egyesületet 1991-ben alapították, feladata, hogy hozzájáruljon a civil társadalom fejlődéséhez.

Creating Effective Grassroots Alternatives – C.E.G.A (www.cega.bg): Fő célkitűzése, hogy támogassa a hátrányos helyzetű csoportok fenntartható demokratikus fejlődését, bevonva az állampolgárokat annak érdekében, hogy megoldásokat találjanak a helyi problémákra.

A projekt a PAKIV Európai Roma Alap programsorozat része, mely 1993-ban azért jött létre, hogy különböző projekkel támogassa a hátrányos helyzetűeket, elsősorban a roma lakosságot. Azóta számos nemzetközi műhelyt, képzést és konferenciát szerveztünk a roma tárgyú kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció és együttműködés bátorítása érdekében. Ennek során bolgár, szlovák, magyar és román köztisztviselők és civilszervezeti képviselők találkoztak német, dán és angol társaikkal a hátrányos helyzetű csoportok integrációjával kapcsolatos témában szerzett tapasztalataik kicserélésére, különös tekintettel a romákra, akik hátrányos helyzetű régiókban és rossz szociális gazdasági körülmények között élnek.

2008 áprilisában hasonló témában tartottunk konferenciát, melyhez az Európa a polgárokért program keretében kaptunk anyagi támogatást. A konferencia témája az aktív állampolgárság a roma menekültek, a roma fiatalok és a roma nők megközelítéséből. A témákat három ország között osztottuk fel. Németország foglalkozott azzal, hogy a menekültek hogyan lehetnek aktív tagjai közösségüknek, Bulgária a fiatalok, míg Magyarország a nők szemszögéből közelítette meg ezt a témát. Magyarországon a Khetanipe a

Romák Összefogásáért Egyesülettel közösen végeztük a tapasztalatgyűjtést a témában. (A Khetanipe a Romák Összefogásáért Egyesületet 1999-ben alapították meg többségében roma/cigány egyetemisták azzal a céllal, hogy a romák társadalmi és egyéni problémáit, hátrányait kezeljék, önkéntes és lelkes munkájukkal segítsék.)

A feladatot úgy közelítettük meg, hogy olyan partnerszervezeteket vontunk be a munkába, akik kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkeznek, hiszen a cél az volt, hogy minél többen vegyenek részt a tapasztalatgyűjtésben. A meghívott szervezetek között elsősorban női egyesületek szerepeltek, illetve olyan női aktivisták, akik aktív tagjai a társadalomnak. Olyan személyeket kerestünk, akik

- több területre kiterjedő társadalmi tevékenységet folytatnak,
- egyértelműen lefektetett jogokkal és felelőségekkel rendelkeznek,
- értik és tudják az egyenlőtlenség és igazságtalanság definícióját, valamint rendelkeznek az egyenlőbb és igazságosabb társadalom létrehozására törekvő akarattal, képesek életüket, közösségüket és a munkahe-lyüket érintő kérdésekben körültekintő határozatokat hozni, valamint aktívan hozzájárulni a demokra-tikus társadalom megalkotásához.

A beszélgetések elsősorban előre megfogalmazott kérdések mentén haladtak, de természetesen ettől eltér-
hettek. Olyan kérdésekre kerestük a választ, hogy például milyen akadályokkal találták szembe magukat, amikor aktívan szerettek volna bekapcsolódni a társadalmi életbe, és nemcsak passzívan szemlélni, hogy mások hogyan alakítják azt. Voltak olyan nők, akik egyedül voltak, vagyis nem tartoztak semmilyen egye-
sülethez, mégis megfogalmazódott bennük a vágy, hogy valamit tegyenek ők is a társadalomért. Az ő ese-
tükben olyan kérdések merültek fel, hogy első körben hova fordulhatnak, milyen fórumokat kereshetnek fel.

A beszélgetések során összegyűjtött tapasztalatokat az áprilisi konferencián vitattuk meg annak érde-
kében, hogy olyan megoldásokat kínáljunk a felmerült problémákra, melyeket bárki tud használni, aki ha-
sonló helyzetben van, mint a megkérdezettek. A konferencia végén egy CD-t adtunk ki, amely tartalmazza a konferencián elhangzott előadásokat, tapasztalatokat, és amely gyakorlati segítséget nyújt más szerve-
zeteknek is.

„FIATALOK A CIVIL EURÓPÁBAN” KONFERENCIA

Időpont: 2007. szeptember 6-9.

Résztvevők: Dél-Alföldi Regionális Társadalomtudományi Kutatási Egyesület (Magyarország), Free Minds Association (Románia)
Projektkoordinátor: Nagy Gábor Dániel

Dél-Alföldi Regionális Társadalomtudományi Kutatási Egyesület: A dél-alföldi régió etnikai és kulturális sokszínűségével, a kisebbségek helyzetének vizsgálatával foglalkozik elsősorban, és több színvonalas tanulmánykötetet adtak közre az említett témákban, illetve tanulmányaik rendszeresen jelennek meg magyar és nemzetközi szaklapokban. Az egyesület tagjai igyekeznek aktívan bekapcsolódni a lokális és az országos civil párbeszédbe, tudományos tevékenységükkel segítve a stratégiai tervezést.

Free Minds Association: 1998-ban alapította fiatalok egy csoportja. Az egyesület fő célja a civil társadalom képzése és az európai gondolatok promotálása a liberális demokrácia szellemében. Tevékenységük elsősorban a Duna-Cris-Mura-Tisza Eurórégióra fókuszál határon túli együttműködések keretében.

2007. szeptember 6 – 9. között a romániai Free Minds Egyesülettel közösen nemzetközi konferenciát rendeztünk Szegeden „Youth in Civil Europe” (Fiatalok a civil Európában) címmel. A konferencián neves magyar és meghívott külföldi előadók segítségével a résztvevők betekintést nyerhettek az egyes államok civil szektorainak helyzetébe, gyakorlati példákon keresztül megismerkedhettek a civil szervezetek európai működésével, a nemzetközi partnerség erősítését célzó uniós és nemzetközi törekvéssel.

A konferencia lehetőséget teremtett a részt vevő országból érkező egyetemi hallgatók és fiatal szakemberek számára, hogy gyakorlati és elméleti ismereteket szerezzenek a korszerű európai civil magatartás mibenlétéről és jelentőségéről, a nonprofit szervezetek működéséről; a stratégiai tervezés, a marketing és a kommunikáció a civil szektorban betöltött szerepéről, illetve a sikeres nonprofit menedzsment működtetéséről. A konferencia alkalmat adott a magyar civil szervezetek már meglévő uniós tapasztalatainak megosztására az újonnan csatlakozott romániai résztvevőkkel.

A konferencián a következő témák szerepeltek a teljesség igénye nélkül: ifjúsági szervezetek a civil társadalom erősítéséért, sikertörténetek új tagállamokból, etnikai viszonyok és identitás az Európai Unióban.

A projekt végén egy kiadványt készítettünk, mely a konferencia valamennyi előadását tartalmazza az előadó anyanyelvén. (Pászka Imre (szerk.) Youth In Civil Europe Conference (2007) DARTKE, Szeged. 93 p.)

AKTÍV EURÓPAI EMLÉKEZET

Ez az alprogram a deportálásokhoz kapcsolódó főbb helyszínek és archívumok megőrzésére, valamint a nácizmus és a sztálinizmus áldozatairól való megemlékezésre irányul. A polgárok emellett részt vehetnek egyfajta közös visszaemlékezésben is, az Európai Unió ötven évvel ezelőtti kezdeteire, az európai integráció történetére, amely által sikerült megőrizni a békét tagjai között, és együtt gondolkozhatnak a jelen Európájáról, a jövő építése jegyében túllépve a múlton.

UTAK A GYÖKEREKHEZ

Polgári lakosság internálása „malenkij robotra”
a Szovjetunióba.

Időpont: 2008. május 23-25.

Résztevő: Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre
Projektkoordinátor: Matkovits Kretz Eleonóra

A Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre által szervezett program az Aktív európai emlékezet program támogatásával, a sztálinizmus elfeledett áldozatainak állít emléket. Egyesületünk a német kisebbséget képviseli, ezért kötelességünknek érezzük, hogy foglalkozunk ezzel a minket ért történelmi csapással. Tagjaink többsége saját családján keresztül érintett a „malenkij robot” tragédiájában.

A program során fiatalok bevonásával kutatási tevékenységet folytattunk, hogy ezen kevésbé ismert események részleteit, a meglévő – még nem kimerítő – szakirodalmat megismerjük, feldolgozzuk. A kutatás több központtal zajlott, Pécs mellett – a projekt nemzetköziségének megfelelően – Beregszász fogta össze a kutatást végző fiatalokat és az őket segítő szakembereket, valamint önével csatlakozott Budaörs és Szeged. Programunk kiemelt eleme volt egy emlékező- és tanulmányút a Donyec-medencében, a volt táborok, bányák, gyárak helyszínein. Ez is nemzetközi összefogással, beregszászi, valamint a Donyec-medencében ukrán és orosz segítőink közreműködésével valósult meg. Csoportunknak két olyan tagja is volt, akiknek hozzátartozói, illetve adatközlői a Donyec-medence oroszországi részén, Sahtiban és Novosahitiban raboskodtak. Vízum hiányában sajnos semmi esélyünk sem volt, hogy a mindössze 60 kilométerre lévő határt átlépjük, így az ő megemlékezésüket Uszpenkában tartottuk meg, az egykori barakképület romjainál. Az elhivatott fiatalok bevonása nagyban hozzájárult a projekt sikeréhez. A kutatóúton saját szemükkel láthatták a megrázó képet mutató helyszíneket, erőteljes élményekben volt részük, így hitelesebben és nagyobb elhivatottsággal őrizhetik meg és adhatják tovább nagyszüleik, dédszüleik emlékét.

Az összegyűjtött anyagokat, dokumentumokat, az elért eredményeket többnyelvű kiadvány formájában kívánjuk rögzíteni és közreadni. A programot 2009. szeptember 25-26-án egy konferencia zárja, amelyen felszólalnak a kutatásban részt vevő szakemberek, valamint a fiatalok is.

Kihasztnáltuk a médiában és a modern telekommunikációban rejlő lehetőségeket (újságírók, TV-s szakemberek bevonása, az Internet lehetőségeinek kihasználása), ami elengedhetetlen volt ahhoz, hogy hatékonyan elérjük célcsoportjainkat. Az eredmények írásba foglalása, valamint az elkészülő televíziós anyagok elősegítik azok hatékony, nemzetközi szintű terjesztését.

A projektben kitűzött célokat sikerült megvalósítani, azonban ez nem jelenti a téma kimerítését. Az események teljes nagyságban történő feltárásának még mindig csak az elején tartunk. Megtörtént a szakirodalom feldolgozása, valamint a fiatalok munkájának eredményeképpen számos értékes dolgozat és interjú született. A projektben részt vevők számos kapcsolatot építhettek ki, találkozhattak egymással a témában érdekeltek.

Nem várt eredményként könyvelhetjük el, hogy sikerült érdeklődést ébreszteni a közvéleményben, több olyan interjúalany, leszármazott jelentkezett, akik korábban még nem kívántak, vagy nem mertek nyilatkozni ebben a témában. A fiatalok részéről is élénk érdeklődés jelentkezett, számos visszajelzést kaptunk, hogy szívesen kapcsolódnának a projekt folytatásához, mely a távolabbi uráli munkatáborok helyszíneire fókuszálna.

MEGEMLÉKEZÉS A KÉNYSZERMUNKATÁBOROK ÁLDOZATAIRÓL

Időpont: 2008. május 23-25.

Résztevő: Holocaust Dokumentációs Központ és Emlékgűjtemény
Közalapítvány

Projektkoordinátor: dr. Szita Szabolcs

Ebben az alprogramban 2007-ben az egyedüli magyar nyertes pályázó a Holocaust Dokumentációs Központ és Emlékgűjtemény Közalapítvány volt. (www.hdke.hu) A Holocaust Dokumentációs Központ és Emlékgűjtemény Közalapítvány nemzeti intézmény, amelyet a Magyar Köztársaság Kormánya alapított. A Közalapítvány a budapesti Páva utcai székelyén Emlékközpontot tart fenn abból a célból, hogy az a magyarországi vészorszak, a modernkori üldöztetés áldozatainak méltó emlékhelye legyen. A kényszer-munkatáborok áldozatairól megemlékező konferenciát rendeztünk 2008. májusában. A konferencia helyszíneként Balfot választottuk, mivel 1944-ben ezen a helyen, illetve a térségben számos kényszermunkatábor működött, és sajnos nagyon sok ember esett áldozatul, többek között Szerb Antal, Halász Gábor, Sárközi György, a magyar irodalom és szellemi élet kiválóságai.

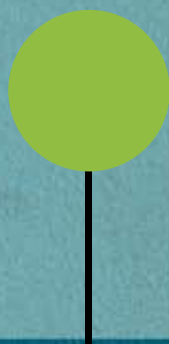
A konferencia alapkötetével kezdődött az 1945. március 31-i SS-vérengzés megújított emlékhelyénél. Az új emlékműre azért van szükség, mert két éve ismeretlenek ellopták az 1945-ben meggyilkolt munkaszolgálatosokra emlékező bronz szoboralkotást. A nemzeti emlékhely emlékművét Kutas László szobrászművész készíti. A kompozíciót a temetődomb oldalába süllyedő, előredőlő kőlapok – sírkövek alkotják, amelyek az erőltetett menetet szimbolizálják. Az emlékhely július 4-ére készült el teljesen.

A nap során koszorúzásra került sor a balfi embermentők újrarendezett emlékkövének is, a balfi művelődési házban pedig az 1944-45. évi kényszermunka – erődepítés – történetét feldolgozó állandó kiállítás nyílt. Továbbá emléktáblát helyeztünk el az embermentő Wosinski és Gyulassy családok tiszteletére korábbi lakóházukon.

Ezt követően magyar, osztrák és szlovák történészek részvételével került sor a tudományos konferenciára, amelyen a szakemberek egyebek között a háborús kényszermunka tudományos feltárásának helyzetét elemezték, szóltak a szellemi élet veszteségeiről, valamint a Sopron vidéki német lakosság háború utáni kitelepítéséről is.

A konferencián túlélők is beszámoltak azokról a borzalmakról, melyeket személyesen éltek át. Ezt követően a résztvevőkkel ellátogattunk Ilona-majorba is, ahová a tifuszból szenvedő munkaszolgálatosokat gyűjtötték össze, és ahol sokukkal végeztek is.

A projekt keretében egy magyar és német nyelvű, iskolai célú dokumentumfilmet is készítettünk – ebből láthattak részleteket a konferencia résztvevői –, melynek célja a zsidók üldöztetésének és a háborús kényszermunkának a bemutatása.

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

„Tempus a pályázatok” program

OKM

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

OKM